

ETT
NÄRINGSKLIMAT
AV VÄRLDSKLASS

20100609

ALLIANS

CENTRUMPARTIET

Folkpartiet Liberalerna

Kristdemokraterna

Innehållsförteckning	Innehållsförteckning	2
Förord		4
1 Sammanfattning		5
2. Alliansen har levererat under 2006-2010		7
2.1 Ett urval av genomförda åtgärder		7
3. Ett globaliserat näringsliv		10
4. Sveriges viktigaste utmaningar		12
4.1 Fler och växande företag		12
4.2 Riskvilligt och långsiktigt kapital		13
4.3 Innovativt Sverige		13
4.4 Entreprenörskap i alla delar av ekonomin		14
4.5 Tillväxt i hela landet		14
4.6 Lättare att rekrytera		15
5. Insatser för fler växande företag		15
5.1 Sänkta skatter på arbete och företagande		15
5.2 Billigare att anställa		16
5.3 En konkurrenskraftig bolagsskatt		16
5.4 Lägre moms för en starkare tjänstesektor		17
5.5 Fortsatt förenkling av 3:12-reglerna		17
5.6 Stärkta insatser för exportfrämjande		18
5.7 Rådgivning och mentorskap		19
5.8 Ökad trygghet för företagare		19
5.9 Regelförenkling - märkbar förändring i företagets vardag		20

6 Riskvilligt och långsiktigt kapital	24
6.1 Tre förslag för att generera mer kapital	25
7 Innovationer för ett framgångsrikt Sverige	28
7.1 Mer av forskning och innovationer i näringslivet	29
8 Entreprenörskap i alla delar av ekonomin	32
8.1 Utökad satsning på entreprenörskap för unga	32
8.2 Ökat företagande hos personer med utländsk bakgrund	33
8.3 Kvinnors företagande	33
8.4 Ökat entreprenörskap i välfärden	34
8.5 Utveckla HUS-avdraget	36
8.6 Klimatutmaningen och entreprenörskap	36
8.7 Landsbygdernas möjligheter till entreprenörskap	37
9 Tillväxt i hela landet	39
9.1 Fortsatt förbättrad infrastruktur i hela landet	39
9.2 Kommersiell och offentlig service	43
10. Lättare att rekrytera	44
10.1 Bättre matchning	44
10.2 Förenklad expertskatt	46

Förord

Valet 2010 handlar om framtiden. Vad vi vill att Sverige ska kännetecknas av. Vilka värderingar vi vill ska bära Sverige. Om hur vi ska göra ett bra land ännu bättre. Vi är fyra partier som står för frihet, ansvar och trygghet. Vi tror på människans inneboende kraft och vilja att ta ansvar.

I snart fyra år har vi haft svenska folkets förtroende att leda Sverige. Det har varit fyra år av reformer för jobben, välfärden och framtiden. Valet 2010 söker vi väljarnas förtroende för att fortsätta arbetet. Sverige är ett bra land att leva i. Det betyder däremot inte att allt i Sverige är bra. Mycket finns kvar att göra.

Vid partiledaröverläggningarna i Varberg i oktober 2008 enades Moderata Samlingspartiet, Centerpartiet, Folkpartiet liberalerna och Kristdemokraterna om att inleda en fördjupning av Allians för Sverige med sikte på valet 2010 och nästa mandatperiod. Ett besked som gavs var att Allians för Sverige i valrörelsen 2010 ska möta väljarna med ett valmanifest som är lika tydligt som i förra valet. Som ett led i detta tillsattes en arbetsgrupp för att utarbeta grunderna och ett konkret reformprogram för den ekonomiska politiken för nästa mandatperiod.

För att ytterligare utveckla, fördjupa och bredda politiken med sikte på mandatperioden 2010-2014 tillsattes tio reformarbetsgrupper i oktober 2009:

- Brott
- Kultur
- Utrikes
- Familj
- Jämställdhet
- Utbildning
- Äldre
- Företagande
- Klimat
- Sjukvård

Grupperna redovisar sina resultat under våren 2010.

Processen för att ta fram valmanifestet sker i flera steg. Arbetet i föreliggande reformarbetsgrupp är ett sådant steg.

Förslagen i denna rapport är arbetsgruppens. Inom ramen för det fortsatta arbetet med valmanifestet kommer det efter att arbetsgrupper lagt fram sina förslag att ske en bred prövning av förslagen. Prövningen innebär bl.a. att förslagen vägs av mot det reformutrymme som väntas föreligga utifrån inriktningen att det finansiella sparandet åter ska uppvisa balans och överskott på 1 procent av BNP över en konjunkturcykel under nästa mandatperiod. Därtill ska utgiftstaket hållas.

I återgången till överskotts målet om 1 procent ska även hänsyn tas till resursutnyttjandet liksom till osäkerhet och riskbild i prognosen. I prövningen kommer förslagen även att utvärderas utifrån alliansens prioriterade inriktning om full sysselsättning och färre som står utanför arbetsmarknaden. En avvägning mellan angelägna reformer måste alltid ske. Åtgärder som sätter jobben först kommer därför prioriteras. Förslagen ska även prövas utifrån fördelningseffekter.

1 Sammanfattning

Sverige behöver ett dynamiskt och innovativt näringslivsklimat, som gör att drivna entreprenörer, investerare och företagare ser Sverige som det mest intressanta landet för att starta och driva företag i en kunskapsintensiv, föränderlig och globaliserad värld. Det är också centralt att dagens företagare känner att möjligheterna att utveckla och expandera verksamheten förbättras. Sverige behöver fler kvinnor och män som ser entreprenörskap och företagande som ett självklart val och vi behöver fler växande företag som vågar anställa fler.

Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt presenterar i denna rapport förslag för att stärka Sveriges konkurrenskraft. Rapporten tar sin utgångspunkt i det förbättringsarbete som genomförs av Alliansregeringen under innevarande mandatperiod för ett stärkt näringslivsklimat, och tar avstamp inför kommande mandatperiod för att möta nya utmaningar och tillvarata kommande möjligheter.

Förslagen i rapporten adresserar förbättrade generella ramvillkor för företagande, vilket bl.a. handlar om skatter och avgifter, regelförenkling, kapitalförsörjning och

förutsättningarna för innovationer. Rapporten lyfter även specifika förslag kopplat till nya branscher som gäller bl.a. näringslivsutveckling kring grön teknik kopplat till klimatutmaningen och stärkt entreprenörskap inom vård och omsorg. Samtliga förslag bygger på en ansvarsfull ekonomisk politik med ordning och reda i de offentliga finanserna.

Förslagen syftar till att ta till vara potentialen och förutsättningarna för tillväxt i storstäder, landsorter och landsbygder. Folk ska kunna leva, arbeta, driva företag och förverkliga sina drömmar i hela Sverige.

Alliansens fokus för fler jobb och företag ligger fast; att göra det enklare, billigare och mera lönsamt att starta och driva företag, att göra det enklare och billigare att anställa och förbättra matchningen mellan arbetsgivare och arbetstagare, att göra det lönsammare att arbeta, att öppna nya marknader för konkurrens och mångfald samt att stärka svensk konkurrenskraft. Men verktygen behöver ytterligare vässas och anpassas för att anta framtida utmaningar och tillvarata kommande möjligheter i den tid av förändring vi nu befinner oss i.

Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt har haft följande sammansättning:

Ordförande: Jöran Hägglund (C)

Ledamöter: Tomas Tobé (M)

Karin Pilsäter (FP)

Mikael Oscarsson (KD)

2. Alliansen har levererat under 2006-2010

Alliansen gick till val 2006 med ett tydligt alternativ för att förbättra Sveriges företagsklimat och göra det mer lönsamt att driva företag. Utgångspunkten var att främja initiativkraft i alla samhällssektorer genom att uppmuntra entreprenörskap och företagsamhet. För att åstadkomma detta identifierades i Alliansens valmanifest en rad åtgärder för att bland annat sänka skatterna på företagande, lätta regelbördan och göra det billigare att anställa. Alliansen har under den gångna mandatperioden levererat det vi föresatte oss att göra för åren 2006-2010. Därigenom har flera viktiga steg tagits på vägen mot att åstadkomma ett näringslivsklimat i världsklass.

2.1 ETT URVAL AV GENOMFÖRDA ÅTGÄRDER

SÄNKTA SKATTER PÅ FÖRETAGANDE

Alliansens sänkningar av skatter och avgifter om totalt ca 50 miljarder för företagande innebär att en egenföretagare med en inkomst på 26 500 kronor i månaden får behålla 23 400 kr mer per år jämfört med år 2006. För ett litet aktiebolagsägt familjeföretag¹ med två anställda utöver ägaren innebär regeringens reformer en skattesänkning på 42 500 kronor per år. Jobbskatteavdraget har inneburit en kraftig sänkning av skatten på näringsinkomster. Den borttagna förmögenhetsskatten har förbättrat förutsättningarna för investeringar i svenska företag. 3:12-reglerna, dvs. beskattningsreglerna för delägare i fåmansföretag, har reformerats för att sänka skattetrycket vilket skapar bättre förutsättningar att anställa fler och investera mer.

¹ Beräkningen avser ett aktiebolag med två anställda varav en ungdom, resultat 400 000 kr, ägarens lön 300 000 kr och aktiekapital på 100 000 kr.

BILLIGARE ATT ANSTÄLLA OCH LÄTTARE ATT REKRYTERA

Det har blivit billigare att anställa genom sänkta arbetsgivaravgifter, slopande av medfinansiering av sjukpenningkostnader samt införande av högkostnadsskydd för sjuklönekostnader. Sänkningen av arbetsgivaravgifterna består dels av generella sänkningar, dels av riktade sänkningar för anställning av unga och äldre. Det har blivit enklare att säsonganställa personal genom införandet av en allmän visstidsanställning. Uppgiftslämnandet och regelkrånglet i samband med anställningar har minskats och matchningen mellan arbetssökande och företag har förbättrats. För att underlätta anställning av de som står längst från arbetsmarknaden har Alliansregeringen infört Instegsjobb och Nystartsjobb.

ÅTGÄRDER FÖR ATT SÄKRA TILLGÅNGEN TILL LÅN OCH KAPITAL

Alliansregeringen har under finanskrisen vidtagit omfattande åtgärder för att hålla igång banksystemet och slå vakt om företagens tillgång till lån på rimliga villkor. Statens åtaganden uppgick som mest till över 1 000 miljarder kronor. Riktade insatser har gjorts genom att staten tillskjutit aktiekapital på fem miljarder kronor till Almi och Fouriertransform, för att möjliggöra en ökad utlåning med bland annat mikrolån och för att tillhandahålla riskkapital till fordonssektorn. För att säkra exportföretagens tillgång till krediter en kapitalförstärkning till Svensk Exportkredit med tre miljarder kronor genomförts liksom en höjning av ramen för Exportkreditnämndens exportkreditgarantier från 200 till 350 miljarder kronor.

LÄTTAD REGELBÖRDA

Alliansregeringen har lagt en stabil grund för ett framgångsrikt regelförenklingsarbete och för första gången brutit trenden av ökande regelkrångel. Dels har regelförenklingen bedrivits på ett generellt plan, där ett Regelråd har inrättats för att bedöma om nya regler utformas på ett så enkelt och kostnadseffektivt sätt som möjligt för företagen, och ett arbete med ett gemensamt uppgiftslämnarregister har påbörjats. Dels har kraftfulla reformer genomförts eller föreslagits som minskar krånglet och de administrativa kostnaderna, såsom förenklad F-skattesedel, kvartalsvis momsredovisning och slopad revisionsplikt för mindre företag.

INSATSER FÖR FORSKNING OCH INNOVATION

Alliansregeringen har under mandatperioden ökat anslaget till forskning och innovation med 5 miljarder kronor och förbättrat näringslivets tillgång till forskning och innovationsinsatser, något som inte minst är viktigt för kunskapsintensiva sektorer som exempelvis Life Science-sektorn. I 2009 års forsknings- och innovationspolitiska proposition presenterades ett antal viktiga åtgärder för att

stärka den struktur som finns för att stimulera innovation och att nyttiggöra resultaten från forskningsverksamheten inom högskolan. Industriforskningsinstituterna har stärkts för att kraftfullare kunna verka för att öka näringslivets konkurrenskraft och förnyelse.

ÅTGÄRDER FÖR FÖRETAGANDE INOM FLER DELAR AV EKONOMIN

Alliansen har under mandatperioden öppnat nya marknader för entreprenörskap och samtidigt ökat valfriheten för medborgarna. Införandet av barnomsorgsavgift, skatteavdrag för hushållstjänster, vårdval och etableringsfrihet inom primärvården, lagen om valfrihet (LOV) samt omregleringen av apoteksmarknaden är alla exempel på reformer som lett till ökat företagande.

Satsningar på energiforskning och för att sprida och kommersialisera miljö- och energiteknik har förbättrat förutsättningar för svenskt näringsliv att ställa om för att klara de allt hårdare miljö- och klimatkraven och samtidigt tillvarata tillväxtpotentialen i denna utveckling.

Åtgärder riktade mot särskilda grupper har vidtagits bl.a. genom strategin för entreprenörskap inom utbildningsområdet och satsningen på 100 miljoner kronor per år till programmet för att främja kvinnors företagande.

För att locka fler att starta företag är också de förbättrade trygghetssystemen för företagare vid arbetslöshet, sjukdom och föräldraledighet av stor betydelse.

INSATSER FÖR FÖRETAGANDE I HELA LANDET

Alliansregeringen har under den gångna mandatperioden stärkt företagarperspektivet inom regionalpolitiken. Syftet är nu mycket tydligare att åstadkomma regional tillväxt genom långsiktigt livskraftiga näringslivsstrukturer. Åtgärderna som gjorts för att stärka de strukturer som behövs för företagande inkluderar kraftigt ökade anslag till infrastrukturen, inrättande av servicekontor för myndighetskontakter och utökat stöd till kommersiell service. Genom de gröna näringarnas stärkta roll som leverantör av förnybar energi och genom särskilda satsningar på att marknadsföra Sverige som turistland och som matland, har förutsättningarna för företagande på landsbygden förbättrats. Alliansens överenskommelse i klimat- och energipolitiken har givit långsiktiga besked i kärnkraftsfrågan och skapat förutsättningar för en kraftig utbyggnad av förnybar energi. Överenskommelsen stärker svensk försörjningstrygghet och konkurrenskraft, vilket är av avgörande betydelse den basindustri som finns runt om i landet, samtidigt som Alliansens högt ställda ambitioner inom klimatområdet tydliggörs.

Förslagen i rapporten svarar arbetsgruppen för. De ska nu prövas inom ramen för det fortsatta arbetet med Alliansens valmanifest. En prövning av om, när, i vilken omfattning och takt förslagen kan genomföras kommer bland annat att göras utifrån det uttalade kravet på ansvarstagande för de offentliga finanserna.

3. Ett globaliserat näringsliv

Det är omöjligt att exakt förutse var vi befinner oss om tio år, men det räcker med att göra en återblick ett drygt decennium bakåt för att förstå hur snabba och omvälvande förändringar vi kan ha framför oss. År 1999 stod Jonas Birgersson i fleecejacka på "Framtidsfabriken" och målade upp visioner om rörliga bilder i mobiltelefoner, bredband över hela Sverige och menade att framtiden stavades internationella tjänsteföretag. Många skrattade åt honom.

Samma år fick Sverige sitt första privatägda akutsjukhus, Sankt Görans sjukhus, och skeptiker trodde att detta var början på slutet för välfärden. Inom industrin höjde människor på ögonbrynen när Ford köpte Volvo Personvagnar, jobben skulle flytta till USA hette det. Året efter, knöts Sverige och Danmark ihop av Öresundsbron men många tvivlade på att människor verkligen ville jobba över sundet. Mitt i denna tid fruktade många inför det nya millennieskiftet; skulle datorerna sluta fungera på nyårsaftonen? De påföljande åren genomgick Sverige en kris som i mångt och mycket inleddes i och med att den så kallade IT-bubblan sprack och därefter inträffade 11 september 2001 som i grunden förändrade världen.

Globaliseringen innebär stora utmaningar samtidigt som möjligheterna är större än någonsin. Tjänstesektorn kommer att fortsätta växa snabbt, vilket gäller såväl kvalificerade tjänster som mindre kvalificerade tjänster. Bemanningföretag kommer att vara vanligt förekommande. Soloföretagare kommer också att utgöra en viktig del av arbetskraften. Människor kommer av egen kraft våga ta steget att starta eget.

Klimatomställningen kommer att genomsyra hela samhällsekonomin. Klimatjobben kommer snabbt att växa fram. Sverige är redan i dag världsledande på teknik som rör det förnybara. Den svenska basindustrin kommer att gå i

bräschen för klimatomställningen genom en oöverträffad energieffektivisering. Industrins utveckling kommer att vara understödd av en kraftig utbyggnad av de förnybara energislagen, långsiktiga besked i kärnkraftsfrågan och elnätsinvesteringar i stamnätet.

Omvandling och strukturförändringar är i sig något positivt. Vårt land har ett antal stora multinationella företag som tydligt definierar vårt näringsliv. Vi har en stark bas- och tillverkningsindustri. Tjänstesektorn står emellertid för en allt större del av sysselsättningen. För att åstadkomma rätt förutsättningar för ökat entreprenörskap måste vi vara ärliga med vad som krävs. Många har försökt sig på att förklara varför många svenskar kanske värjer sig för att ta klivet och starta eget, eller varför små- och medelstora företag inte växer sig större, jämfört med andra länder.

Ofta hänvisas till kulturella, geografiska eller historiska aspekter. Vi måste göra upp med föreställningen att det är svårt att starta företag i Sverige. Under mandatperioden har alliansregeringen arbetat målmedvetet för att minska regelkrånglet, detta arbete kommer att fortsätta. Även om det kvarstår betydande reformer för att minska regelkrångel så kan alla driva företag. Vi måste stärka drivkrafterna och göra det än mer lönsamt.

Europas befolkning krymper och blir äldre. Om utvecklingen fortsätter i samma riktning väntas arbetskraften i EU totalt att sjunka med 48 miljoner mellan 2009 och 2050. Den demografiska utmaningen innebär också stora förändringar för Sverige. Ett generationsskifte sker under det närmaste decenniet. Trots ett ökat arbetskraftsdeltagande bland äldre, väntas en tredjedel av dagens arbetsstyrka lämna arbetsmarknaden fram till 2020. Det gyllene tillfälle som öppnar sig för unga är unikt i sitt slag. Det blir av allt att döma en kraftig omvälvning i åldersstrukturen.

För att vi ska stå väl rustade i globaliseringen måste vi ge frågor om internationell konkurrenskraft, omställningsförmåga och attraktivitet hög prioritet. Vi måste ha ett skattesystem som tillser att Sverige är attraktivt i den globala ekonomin. Tjänstesektorns potential måste tas tillvara. Vi måste få fler medelstora företag och underlätta internationaliseringen av små och medelstora företag. Sverige måste stå starkt som kunskapsnation och det handlar om allt från utbildningssystemet till tillgången på välutbildad arbetskraft. Det kunskapsintensiva och innovativa företagandet måste ha en framskjuten plats och vi måste se till att ny kunskap omvandlas till produktion, så att Sverige blir framgångsrikt i den nya globala ekonomin.

4. Sveriges viktigaste utmaningar

Det finns flera viktiga utmaningar att hantera för Sverige som företagarnation. Fler jobb måste skapas - och detta i fler och växande företag. Den internationella konkurrenskraften måste stärkas för att Sverige ska vara framgångsrikt i den nya globala ekonomin. Globaliseringsrådet pekar i sin slutrapport på att Sverige måste prioritera konkurrenskraft, omställningsförmåga och attraktivitet högre, för att säkra tillväxt på lång sikt. Näringspolitiken har sedan Alliansregeringen tillträdde bedrivits i denna riktning. Goda generella villkor för företagande är nyckelfaktorer både vad gäller jobbskapande och att stärka den internationella konkurrenskraften.

4.1 FLER OCH VÄXANDE FÖRETAG

Ett näringslivsklimat som vilar på stabila och förutsägbara regler, sund konkurrens och utvecklingskraft stärker och berikar både människor och samhället. Näringspolitiken hade när Alliansregeringen tillträdde prioriterats ned och försumrats under lång tid. Sedan sjuttioalet hade den totala sysselsättningen i det privata näringslivet knappt ökat alls. Istället expanderade sysselsättningen i den offentliga sektorn kraftigt under sjuttio- och åttiotalet. Utvecklingen skedde samtidigt som kostnadsläget i Sverige gentemot omvärlden försämrades kraftigt och urgröpte företagens konkurrenskraft.

Efter nittiotalskrisen och omläggningen av den ekonomiska politiken, EU-inträdet och en rad konkurrensutsättningar av tidigare offentliga monopolmarknader har konkurrenskraften och produktiviteten i det svenska näringslivet förbättrats och gradvis återhämtat sig. Alliansregeringen har under mandatperioden återupptagit arbetet med att återföra det svenska näringslivsklimatet till absolut världsklass. Jobbskatteavdraget och sänkta företagskatter har utgjort centrala delar i detta arbete. Avskaffandet av den skadliga förmögenhetsskatten likaså. Företagandets och arbetets värde har återupprättats. Detta viktiga arbete måste fortsätta så att Sverige får en starkare ekonomisk utveckling, fler växande företag och en högre sysselsättning än vad som annars skulle bli fallet.

4.2 RISKVILLIGT OCH LÅNGSIKTIGT KAPITAL

Under den gångna mandatperioden har Alliansregeringen genomfört flera reformer som haft stor betydelse för kapitalförsörjningen i både större och mindre företag, bl.a. slopad förmögenhetsskatt och skattelättnader för ägare av fåmansföretag. Den svenska kapitalmarknaden är i stora drag väl utvecklad och fungerande. Det finns dock skäl att skapa nya vägar för att generera kapital till start och utveckling av företag i hela landet. En viktig utmaning är att förbättra villkoren för eget kapital, t.ex. i form av riskkapital, i relation till lånat kapital. En mindre lånedriven företagsutveckling skulle öka stabiliteten i det finansiella systemet. Riskerna för finansiella kriser, såsom den vi fortfarande lever i sviterna av, skulle minska.

En ytterligare utmaning är att med större precision rikta statliga finansieringsinsatser till de områden och skeden där marknaden på ett mer eller mindre strukturellt sätt misslyckas eller är frånvarande i företagsfinansieringen. De marknadsmisslyckanden som idag är mest framträdande gäller finansiering av nya företag och tidiga utvecklingskedan för innovationer, men det finns också en regional dimension, med allmänt större finansieringssvårigheter för företag i vissa delar av landet. Bristen på kapital är särskilt stor i fasen efter tidig såddfinansiering men innan företagen är etablerade nog att attrahera utpräglat privat riskkapital.

Sammantaget måste detta leda till att vi förbättrar förutsättningarna för att svenska och internationella placerare ska investera i svenska tillväxtbolag i tidiga skeden. Risken är annars att många potentiella tillväxtföretag inte får tillräcklig tillgång till riskkapital i tidiga skeden av sin utveckling. Innovativa företag missar då sin chans till utveckling.

4.3 INNOVATIVT SVERIGE

Forskning och innovation är centralt för att skapa ett framgångsrikt Sverige i en globaliserad ekonomi. Alliansregeringen har redan lagt en god grund, bl.a. genom att göra en kraftfull satsning på forskning. Forskningsresultat kommersialiseras dock i för liten utsträckning. Här måste arbetet för att omvandla forskningsresultat till jobb och tillväxt i hela landet fortsätta. En annan utmaning är att stimulera till mer forskning och utveckling, i synnerhet kopplat till de mindre företagen. Internationella jämförelser visar att våra mindre företag har relativt liten andel FoU. I ljuset av globaliseringen är det av största vikt med forskning, utveckling och innovationer – i alla segment av näringslivet. En särskild utmaning

är att ta tillvara den potential som finns hos tjänstesektorn, både vad gäller tillväxtpotentialer, sysselsättning, innovationer och export.

4.4 ENTREPRENÖRSKAP I ALLA DELAR AV EKONOMIN

Tidigare näringslivspolitik har till stor del varit ensidigt inriktad till stora industriföretag i traditionellt manliga branscher, något som också stängde många ute från företagande och gjorde vårt land känsligt vid konjunktursvängningar. Alliansen breddar bilden av svenskt näringsliv liksom synen på vem/vilka som kan vara företagare. Det handlar om att tillvarata tillväxtpotentialen i alla delar av befolkningen, i alla branscher och i hela landet. Sverige och världen står inför en stor miljö- och klimatutmaning som kräver en omsättning av hela samhället, så även av näringslivet. Med utmaningen följer emellertid enorma möjligheter till nya affärsidéer med klimatsmarta produkter och tjänster, effektiv användning av resurser samt förnybara energi inom alla branscher i alla delar av landet.

4.5 TILLVÄXT I HELA LANDET

Företagandets förutsättningar skiljer sig påtagligt åt i Sveriges olika delar. Utvecklingsmöjligheter och problem varierar mellan landets regioner. Detta blir särskilt tydligt i tider av ekonomisk kris, då de specifika problemen på varje arbetsmarknad ställs på sin spets. Därför måste politiken anpassas till de regionala förutsättningarna. Då kan individer och företag bättre arbeta för att bli framgångsrika och ta tillvara utvecklingskraft och dynamik där de lever och verkar.

Företagarperspektivet inom regionalpolitiken måste fortsätta att stärkas utifrån det förändringsarbete som Alliansregeringen inlett. En tillväxtinriktad regionalpolitik ska skapa möjligheter att tillvarata den lokala och regionala miljöns unika förutsättningar i storstäder, småorter och på landsbygder. Insatser för en god tillgänglighet till kommunikationer och service är viktiga för att skapa en miljö där det är attraktivt att såväl bo som att starta och driva företag.

Utmaningen under kommande år handlar inte minst om att slå vakt om och vidareutveckla de strukturer, i form av infrastruktur och service, som staten har ett ansvar att tillhandhålla och som är en förutsättning för att företag ska kunna starta och utvecklas i hela landet.

4.6 LÄTTARE ATT REKRYTERA

Framtidens arbetsmarknad kommer att präglas av efterfrågan på allt mer kunskapsintensiv arbetskraft. Detta är en naturlig följd av den strukturella omvandlingen av världsekonomin. Svenska företag kommer alltmer att vara verksamma inom tjänstesektorn och kunskapsintensiva verksamheter. För svenska företag kommer det vara grundläggande att snabbt kunna rekrytera kompetent personal. Detta förstärks av den demografiska utvecklingen som framöver kan leda till arbetskraftsbrist inom många branscher. Den viktigaste utmaningen är därför att få företag och medarbetare att mötas på ett snabbare och effektivare sätt. Det kräver olika åtgärder, bland annat inom utbildningssystemet. Detta leder till stora samhällsekonomiska vinster och är en förutsättning för ett konkurrenskraftigt näringsliv.

5. Insatser för fler växande företag

Alliansregeringen har under mandatperioden sänkt kostnaderna för att anställa och gjort det mer lönsamt att arbeta och driva företag. Genom detta har Alliansen skapat förutsättningar för en högre sysselsättning i fler och växande företag. En varaktigt hög sysselsättning kräver också ett högt arbetsutbud och en god matchning på arbetsmarknaden. Utbildningsväsendet spelar en viktig roll när det gäller tillgången på efterfrågad arbetskraft. Därutöver måste kostnaderna för att anställa vara konkurrenskraftiga för att företagen ska kunna och våga anställa. Arbetet med att göra det mindre krångligt att vara företagare behöver gå vidare och förstärkas, liksom arbetet med att göra det billigare att anställa och mer lönsamt att driva företag och att arbeta.

5.1 SÄNKTA SKATTER PÅ ARBETE OCH FÖRETAGANDE

Jobbskatteavdraget är en central del av Alliansregeringens politik. Det ökar arbetsutbudet och rörligheten på arbetsmarknaden. Jobbskatteavdraget innebär också en sänkt skatt på näringsinkomster, vilket är särskilt angeläget för mindre företagare. Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt anser

därför att jobbskatteavdraget är en del av en stark näringspolitik för att fler ska vilja starta och driva företag i Sverige. För att ytterligare stärka dessa drivkrafter är det dessutom viktigt att fortsatt se över möjligheten att göra det lönsammare för bland andra småföretagare att driva sin verksamhet. Alliansregeringen har också under mandatperioden gjort så att färre betalar statlig inkomstskatt, detta gör utbildning mer lönsamt och har också en positiv påverkan på många utländska företags beslut att förlägga verksamhet i Sverige. Alliansarbetsgruppen föreslår en fortsatt politik som gör det mer lönsamt att arbeta och driva företag.

5.2 BILLIGARE ATT ANSTÄLLA

Svenska företag möter idag höga kostnader för att anställa. Skatterna på arbete utgör en betydande del av de flesta företags totala kostnader och den största delen utgörs av arbetsgivaravgifter. Alliansregeringen har sänkt arbetsgivaravgifterna och egenavgifterna och genom att antal riktade sänkningar sänkt kostnaderna för att anställa personer med en svagare ställning på arbetsmarknaden. Syftet har varit att öka anställningsbarheten för de grupper som erfarenhetsmässigt har svårare att få in en fot på arbetsmarknaden. Företagare som står inför valet att anställa eller inte möter dock fortfarande en hög kostnad i form av skatter. Många arbetsgivare tvekar inför att anställa då skatten på arbete är hög och arbetsgivaransvaret och regelkraven från myndigheter är betungande. Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt föreslår att arbetet med att öka anställningsbarheten och att göra det billigare att anställa ska fortsätta under nästa mandatperiod.

5.3 EN KONKURRENSKRAFTIG BOLAGSSKATT

Bolagsskatten har betydelse för svenska företags förmåga att konkurrera framgångsrikt och gör det mer lönsamt att driva företag. Bolagsskattesatsen är en av flera viktiga faktorer som påverkar företagets möjlighet till investeringar. Genom en lägre bolagsskatt blir fler investeringar lönsamma, vilket ökar kapitalinvesteringarna och därmed tillväxten i Sverige. Detta stärker sysselsättningen och bidrar till att tydligt sänka arbetslösheten. Bolagsskatten påverkar också utländska företags investerings- och lokaliseringsbeslut. En konkurrenskraftig bolagsskattesats gör det mer lönsamt att placera produktion i Sverige. Slutligen påverkar bolagsskattesatsen var företagen väljer att redovisa och beskatta sin vinst – och därmed storleken på den svenska skattebasen. En konkurrenskraftig bolagsskatt stärker den svenska skattebasen genom att göra det relativt mer förmånligt att redovisa vinsterna i Sverige. En konkurrenskraftig bolagsskatt leder till lägre arbetslöshet, bredare skattebas och stärkt tillväxt. Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt föreslår därför att det fortlöpande säkerställs att bolagsskatten är konkurrenskraftig.

5.4 LÄGRE MOMS FÖR EN STARKARE TJÄNSTESEKTOR

Efter en politisk uppgörelse inom EU under våren 2009 är det numera möjligt att införa en reducerad mervärdesskatt för vissa tjänster. Alliansregeringen vill undersöka den möjlighet som EU:s regelverk nu ger att sänka momsen på vissa tjänster. En utredning tillsätts under 2010 för att undersöka möjligheterna till en sänkt mervärdesskatt för vissa tjänster, exempelvis inom restaurang- respektive frisörsektorn. Utredningens uppdrag är att utreda om en sänkning av momsen kan införas i vissa delar av tjänstesektorn från och med den 1 januari 2011.

En sänkning av momsen för vissa tjänster bidrar till ökad efterfrågan och ökad sysselsättning. Restaurangnäringen är en personalintensiv bransch som sysselsätter många unga och utlandsfödda. En sänkning av restaurangmomsen skulle därmed, förutom att stimulera en ökad tillväxt samt fler och växande företag, även bidra till minskad ungdomsarbetslöshet och bättre integration. Därför ser Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt det som viktigt att pröva möjligheten att införa en lägre moms för vissa tjänster.

5.5 FORTSATT FÖRENKLING AV 3:12-REGLERNA

Fåmansbolagsreglerna, även kallade 3:12, reglerar hur stor del av utdelad vinst en ägare till ett fåmansföretag måste ta upp till beskattning som inkomst av tjänst. Reglerna tillkom i samband med skattereformen 1990-91 och har genomgått många förändringar. Alliansregeringen har reformerat 3:12-reglerna i flera steg i syfte att göra regelverken enklare och stimulera entreprenörskap och tillväxt. De förbättringar som genomförts av 3:12-reglerna under mandatperioden skapar bättre förutsättningar att anställa fler och investera mera, då skattetrycket har minskat betydligt i dessa företag. Dessutom har fler företag fått möjlighet att använda sig av enkla schablonregler.

Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt är medveten om att reglerna fortfarande upplevs som krångliga av många. Vi föreslår därför att behovet av fortsatta reformer av 3:12-reglerna, i syfte att fortsatt förenkla dem och underlätta företagets tillväxt, provas fortlöpande under kommande mandatperiod.

5.6 STÄRKTA INSATSER FÖR EXPORTFRÄMJANDE

Globaliseringen innebär stora möjligheter för svenskt näringsliv, vår tillväxt och produktivitet. I löpande priser har den totala svenska exporten av varor och tjänster ökat från 721 miljarder kronor 1995 till 1 609 miljarder kronor 2007. Samtidigt har exportens andel av BNP vuxit från 31 procent till 50 procent. Med andra ord har Sverige blivit en betydligt mer internationaliserad och exportberoende ekonomi.

Exportutredningen (SOU 2008:90) har konstaterat att ett gott företagsklimat är avgörande för svenska exportframgångar. Ett framgångsrecept för att skapa bra förutsättningar för svenska exportföretag är att dels arbeta för generella åtgärder som förbättrar företagsklimatet, dels ha effektiva exportfrämjande insatser.

Det kan konstateras att antalet offentliga insatser och aktörer på området är stort. Särskilt små och medelstora företag kan uppleva det som svårt att hitta rätt mellan myndigheterna och andra aktörer. För att de många och omfattande offentliga insatser som görs på området ska nå så många företag som möjligt, och ha förutsättningar att uppnå största möjliga effekt, krävs därför en ökad samverkan, inklusive mellan statliga och regionala främjandeaktörer. Nationella satsningar når inte alltid i tillräcklig utsträckning den lokala och regionala nivån där företagen finns, eller utgår från behoven på denna nivå.

Till bilden hör också att stora företag är internationaliserade i större utsträckning än mindre företag. De stora företagen klarar sig lättare i den internationella omgivningen. Endast en liten andel av de mindre och medelstora företagen är internationaliserade. För de mindre och medelstora företagen behövs en bra infrastruktur av information och rådgivning om export och annan verksamhet utomlands. Därför bör fokus sättas ännu tydligare på de små och medelstora företagen.

I sammanhanget bör också potentialen inom tjänstesektorn och tjänsteexport lyftas fram. Sverige bör arbeta aktivt för att undanröja hindren för tjänstehandel. EU:s tjänstedirektiv är bland de viktigaste redskapen för att öka tjänstehandeln inom EU. Det finns viktiga tillväxtsektorer där rörligheten kan behöva stimuleras ytterligare. Företagare och konsumenterna inom fler sektorer än i dag ska få ta del av de möjligheter som tjänstedirektivet ger. I arbetet med detta bör tjänstedirektivet utvidgas till att omfatta fler områden. Vårdtjänster kan tjäna som exempel på ett sådant område, detta mot bakgrund av den demografiska utvecklingen.

Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt föreslår att i större utsträckning fokusera de exportfrämjande insatserna mot små och medelstora

företag och genom bättre samverkan anpassa strukturerna efter vad som efterfrågas av företagen. Det är att använda skattepengarna klokt samtidigt det blir lättare för företagen att dra nytta av de offentliga insatserna. Den internationaliseringsstrategi för små och medelstora företag som Alliansregeringen tar fram kommer också att vara betydelsefull. Alliansarbetsgruppen föreslår en förstärkning av de exportfrämjande insatserna för ökad internationalisering av svenska företag.

5.7 RÅDGIVNING OCH MENTORSKAP

Den rådgivning som staten tillhandahåller ska vara marknadskompletterande, kostnadseffektiv, ta hänsyn till regionala förutsättningar samt utgå från företagets efterfrågan. Att staten finansierar viss rådgivning betyder dock inte nödvändigtvis att rådgivningen ska utföras i offentlig regi. Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt anser att genom kundvalssystem kan företagen ges ökade möjligheter att välja utförare av rådgivning. Den rådgivningsverksamhet som erbjuds av Almi bör tex. i större utsträckning än idag upphandlas. Detta kan stimulera utvecklingen av den privata marknaden av rådgivare. En ökad mångfald inom företagsrådgivningen ökar även valfriheten bland företagarna, som kan få en mer anpassad rådgivning utifrån sina behov. Almi bör även i större utveckling utveckla mäklingsfunktioner för mentorskap och mötesplatser där företagare erbjuds rådgivning av andra företagare. De mentorskapsprogram som genomförts, där erfarna företagare ger råd till nya företagare har varit mycket lyckade. Alliansarbetsgruppen anser det viktigt att en fortsatt utveckling av mentorskap och rådgivning stimuleras.

Den myndighetsservice som blivande och befintliga företagare erbjuds behöver vidareutvecklas, samordnas och förstärkas för att företagarnas behov av information bättre ska tillgodoses. Den nya gemensamma portalen www.verksamt.se är ett bra första steg som kan utvecklas vidare. Alliansarbetsgruppen föreslår därför att Tillväxtverket ges i uppdrag att, i samverkan med myndigheter av stor betydelse för företagande, vidareutveckla information och vägledning inklusive interaktiva tjänster riktade till nya och växande företag.

5.8 ÖKAD TRYGGHET FÖR FÖRETAGARE

De sociala trygghetssystemen måste anpassas för att stärka tryggheten för företagare och därmed medföra att fler väljer företagande, men också för att fler

ska våga anställa. Direkt efter tillträdet beslutade Alliansregeringen att avskaffa kravet på företagen att stå för medfinansiering av sjukpenningskostnaderna. I juli 2010 kommer flera förändringar i den sociala tryggheten för företagare att bli verklighet. Alliansregeringen har överlämnat en proposition till riksdagen med förslag om reformer i de sociala trygghetssystemen, dvs. arbetslöshets-, sjuk- och föräldraförsäkringen och reglerna för sjuklön. Syftet är att skapa större tydlighet och förutsägbarhet i regelverken, ökad likabehandling av företagare och anställda, samt ökad valfrihet för företagare och samtidigt göra det mindre riskfyllt att anställa.

Reformerna kommer att öka tryggheten för de som redan är företagare men kommer också innebära förbättringar för dem som tänker ta steget och bli företagare, något som är viktigt för att fler ska se företagande som ett självklart val. Det som nu genomförs handlar bl.a. om förmånligare beräkning av a-kassa för företagare och att det ska bli enklare att få a-kassa vid uppehåll i företaget. Sjukförsäkringen ska också reformeras för att underlätta övergången från anställning till företagande. Företagare ska omfattas av ett generellt uppbyggnadsskede på två år som innebär rätt till sjukpenninggrundande inkomst motsvarande vad en anställd skulle få. Vidare ska valfriheten för företagare vad gäller karens i sjukförsäkringen öka. Det ska bli mindre riskfyllt att anställa genom att ett generellt högkostnadsskydd avseende sjuklönekostnader för arbetsgivare införs m.m.

Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt anser att det är viktigt att arbetet med förbättringar av trygghetssystemen för företagare fortsätter under kommande mandatperiod utifrån de i propositionen aviserade utredningarna. Dessa ska bl.a. se över havandeskapsersättning för företagare, skillnaderna i reglerna beroende på vald företagsform samt reglerna för kombinatorer i arbetslöshetsförsäkringen.

5.9 REGELFÖRENKLING - MÄRKBAR FÖRÄNDRING I FÖRETAGENS VARDAG

En av Alliansregeringens viktigare insatser för att skapa fler jobb och välfärd har varit att förenkla vardagen för Sveriges entreprenörer och företag. Genom att skapa bättre regelverk och minska företagens administrativa kostnader vill vi göra det enklare och mer lönsamt att starta och driva företag. Det ökar företagets utrymme att ägna sin tid och sina resurser till att utveckla sin verksamhet. Genom enklare regler sänker vi trösklarna för att fler företag startas, stannar och växer i Sverige.

Att åstadkomma en märkbar positiv förändring i företagets vardag bör även fortsättningsvis vara ett övergripande mål för arbetet. Alliansregeringen har under denna mandatperiod lagt en stabil grund för ett framgångsrikt regelförenklings-

arbete, och för första gången brutit trenden av ökande regelkrångel. Arbetet med ett gemensamt uppgiftslämnarregister och webbportal har påbörjats. Räknat sedan 2006 har företagens administrativa kostnader för 2010 sammantaget minskat med ca 7,3 procent netto. Det motsvarar drygt 7 miljarder kronor i minskade årliga kostnader för företagen.

Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt lämnar här ytterligare förslag för att både bredda och fördjupa arbetet för att förenkla företagens vardag under kommande mandatperiod.

NYA MÅL OCH NYA INDIKATORER FÖR EN MÄRKBAR POSITIV FÖRÄNDRING I FÖRETAGENS VARDAG

En slutredovisning av det förenklingsarbete som bedrivits under denna mandatperiod kommer att ske under våren 2010. I samband med detta är det läge att bedöma förutsättningarna för att anta och utveckla nya kvalitativa mål och indikatorer, som komplement till de kvantitativa målen, för att bättre kunna följa förändringarna i företagets vardag. Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt föreslår följande insatser för området:

- Utveckla verktyg för att på ett tydligare sätt avläsa den upplevda vardagen för företagen och följa utvecklingen av en märkbar förändring i denna vardag både på nationell, regional och lokal nivå. Ett förslag för detta är strategiska genomgångar av de regelverk som upplevs som krångliga.
- Förenkla de regelverk som företagen upplever som irriterande och utveckla verktyg för att följa denna utveckling.
- Utveckla verktyg för att kontinuerligt följa upp att regler, processer och förfaranden inom den offentliga förvaltningen utformas så att de är bättre anpassade till företagets villkor och verklighet.

REGELRÅDETS VERKSAMHET FÖRLÄNGS TILL 2014

Regelrådet fyller en viktig funktion i arbetet med att bedöma om nya eller ändrade regler utformas så att de når sitt syfte på ett enkelt sätt och till en, relativt sett, låg administrativ kostnad för företagen. Rådets arbete har redan under den relativt korta tid som varit bidragit till en kvalitetshöjning och till att öka uppmärksamheten kring behovet av att upprätta konsekvensutredningar. Rådets mandat löper ut 31 december 2010. Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt föreslår att rådets mandat förlängs till utgången av 2014.

MÅLET MED ATT MINSKA DE ADMINISTRATIVA KOSTNADERNA FÖR FÖRETAG FÖRLÄNGS TILL 2012

Trots det omfattande arbete som lagts ner, behövs mer tid för att nå målet om att minska företagens administrativa kostnader med 25 procent. EU-kommissionen och majoriteten av EU:s medlemsstater har beslutat om likartade mål som vårt men med utgång 2012. Alliansarbetsgruppen anser att Sverige behöver synkronisera regelförenklingsarbete med den process som pågår ute i Europa, inte minst med tanke på att drygt 50 procent av de administrativa kostnader som våra företag möter är hänförliga till EU:s regelverk. För att kunna ta del av de förenklingar som beslutas på gemenskapsnivå föreslår Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt att målet om att minska företagens administrativa kostnader med 25 procent förlängs till utgången av 2012.

REGELFÖRENKLING LOKALT OCH REGIONALT

Alliansregeringen har startat ett förändringsarbete på den statliga nivån. Majoriteten av våra företag har dock regelbundna kontakter med regionala och kommunala myndigheter vid tillsyn och tillämpning av lagar och regler. De tillstånd som behövs för verksamheten beslutas också i många fall av länsstyrelser eller kommuner. Det finns stora förenklingar att göra genom samordning och översyn av regler och procedurer. Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt föreslår därför att ett program tas fram för att utgöra en plattform för i första hand länsstyrelsernas regelförenkling i syfte att initiera förändringar som verkligen förenklar företagens vardag.

Vi anser att regelförenklingsarbetet är viktigt. Det finns många områden inom olika sektorer där arbetet måste gå vidare. I denna rapport ger vi exempel och förslag på förenklingar inom tre områden; förenkling och rättssäkerhet för ökad handel, minskat uppgiftslämnande och förenklingar inom miljöområdet.

FÖRENKLING OCH RÄTTSSÄKERHET FÖR ÖKAD HANDEL

Sverige är ett litet handelsberoende land i en globaliserad värld. För tillväxt och utveckling behövs fler svenska företag som agerar på en internationell marknad och både importerar och exporterar varor och tjänster. Utöver exportfrämjande samt ett gott företagsklimat i hemlandet är det även nödvändigt med regelverk och avtal som underlättar en ökad internationalisering av svenskt näringsliv. Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt föreslår därför både förenkling av momshanteringen vid handel med länder utanför EU samt att fler internationella skatteavtal upprättas.

Dagens moms system när varor importerar från land utanför EU innebär att moms först måste betalas till Tullverket och först senare återbetalas av Skatteverket. Detta påverkar likviditeten negativt. Vi föreslår att införande av

förvärvsmoms (s.k. omvänd skattskyldighet) även vid import från länder utanför EU, på samma sätt som idag gäller för import inom EU, där köparen själv redovisar såväl utgående som ingående moms avseende importen i sin skattedeklaration utreds. Förvärvsmoms i skattedeklarationen i stället för hantering via Tullverket som sker idag, innebär en likviditetsförbättring och förenkling som genomförts i flertalet medlemsländer inom EU. Förslaget innebär en likviditetsförbättring för såväl små som stora företag, en förenklad administration vid import, en likabehandling med införsel från EU och en förbättrad konkurrenssituation för svenska företag.

För att framgångsrikt kunna driva företag är det viktigt att lagar och regler är tydliga. Detta är särskilt viktigt vid internationell affärsverksamhet. Här spelar de skatteavtal som Sverige har med ett stort antal länder en viktig roll. Avtalen klargör hur beskattningsrätten skall fördelas mellan länderna. Detta skapar förutsägbarhet och därmed rättssäkerhet vid gränsöverskridande verksamhet. Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt föreslår därför att fler internationella skatteavtal sluts.

MINSKAT UPPGIFTSLÄMNANDE

Många företagare upplever det som en börda att behöva lämna samma, eller snarlika, uppgifter eller information till myndigheter mer än en gång. Alliansregeringen har tittat på frågan och Bolagsverkets slutrapport Förslag till minskat uppgiftslämnande för företag (AD 62-1047/2008) överlämnades i april 2009. Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt föreslår att en fortsättning av detta arbete med målet att det ska vara att ett enda rapporteringstillfälle för företagen.

FÖRENKLINGAR PÅ MILJÖOMRÅDET

Omfattande regelförenklingar har gjorts på miljöområdet under den gångna mandatperioden och kostnaderna för näringslivet har minskat med ca 100 miljoner kronor. Alliansarbetsgruppen anser att regelförenklingsarbetet inom miljöområdet är angeläget och skall fortsätta under kommande mandatperiod. Exempel på ytterligare regelförenklingar som är angelägna är:

- Komprimera hanteringstiden i domstolar och på myndigheter. Handläggningstiderna av tillståndsärenden upplevs av näringslivet som alltför långa.
- Öka möjligheterna att få ändringstillstånd.

- Se över möjligheterna att effektivisera tillsynen och därmed sänka kostnaderna. Kommunerna har stor frihet att utforma avgifterna, vilket leder till att företagen har mycket olika villkor beroende på i vilken kommun de är verksamma i.

6 Riskvilligt och långsiktigt kapital

Det finansiella systemet har en central roll för företagandet och ekonomin i stort. Förutsättningarna att hantera finansiella risker och ta emot sparande som kan lånas ut till företagets investeringar är avgörande för samhällsekonomin. För att möta den historiskt djupa lågkonjunkturen, hantera finanskrisen, återställa det finansiella systemets funktion och upprätthålla kreditgivningen vidtog regeringen ett stort antal kraftfulla åtgärder under 2008 och 2009.

Den finansiella krisen vändes under hösten 2009 allt mer mot stabilitet och förhoppning om förnyad tillväxt. Den utvecklingen har förstärkts under inledningen av 2010. Skattebetalarna har under krisens mest akuta skede bistått med mycket omfattande insatser. Statens åtaganden uppgick som mest till över 1 000 miljarder kronor för att hålla igång banksystemet och slå vakt om inte minst företagets tillgång till lån på rimliga villkor. Krisåtgärderna innebar ett nödvändigt ingrepp i den fria marknadsekonomin för att värna jobben och tillväxten men det är viktigt att poängtera att dessa ingrepp skett på marknadsmässiga villkor och enligt Riksgäldskontoret sammantaget inneburit en intäkt, inte en utgift, för staten.

Exempel på andra insatser som gjorts under 2008 och 2009 är att staten tillskjutit aktiekapital på sammanlagt fem miljarder kronor till Almi och Fouriertransform, i det första fallet för att möjliggöra en ökad utlåning med bland annat mikrolån, i det andra för att tillhandahålla riskkapital till fordonssektorn. För att säkra exportföretagens tillgång till krediter beslutade Alliansregeringen om en kapitalförstärkning till Svensk Exportkredit (SEK) med tre miljarder kronor samt en höjning av ramen för Exportkreditnämndens (EKN) exportkreditgarantier från 200 miljarder kronor till 350 miljarder kronor. Alliansregeringen har under våren 2010 i en proposition om statliga insatser för företagsutveckling konstaterat att de statliga kapitalförsörjningsinsatserna behöver utvecklas avseende samordning, tydlighet och uppföljning av det samlade erbjudandet till olika kategorier av företag. Ambitionen är att uppnå en mer enhetlig och effektiv verksamhet som är

anpassad till, och tillgänglig för, alla typer av företag i ett näringsliv i ständig förändring.

För Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt är det dock uppenbart att omfattande statliga ingrepp i längden är skadliga för den ekonomiska utvecklingen. Därför måste det för den kommande mandatperioden vara en prioriterad fråga att underlätta sunda marknadskrafter på kreditmarknaden, så att de åter genom en utvecklad kapitalförsörjning kan bidra till ett ökat företagande och i förlängningen ökad tillväxt och välfärd. Detta förutsätter en översyn av beskattningen av riskkapital och en reformering av den svenska finansiella sektorn, så att den förbättrar möjligheterna för spararna, ökar investeringarna och lämnar ett positivt bidrag till återhämtningen i ekonomin. Utvecklingen kan också stärkas av att de särskilda statliga insatserna för företagsfinansiering i högre grad kanaliseras genom privata aktörer på kapitalmarknaderna och i lägre grad genomförs av olika statliga myndigheter och företag. En sådan förändring bör också ha som syfte att samverkansformen med statligt kapital ska generera mer institutionellt privat kapital.

6.1 TRE FÖRSLAG FÖR ATT GENERERA MER KAPITAL

Alliansregeringen har under den gångna mandatperioden genomfört flera reformer som haft stor betydelse för kapitalförsörjningen. Med ett antal ytterligare insatser ser vi att tillförseln av privat kapital till start och utveckling av företag har möjlighet att fortsatt förstärkas och att villkoren för eget kapital, t.ex. i form av riskkapital, kan förbättras i relation till lånat kapital. De specifika statliga finansieringsinsatser, där marknaden på ett mer eller mindre strukturellt sätt misslyckas eller är frånvarande i företagsfinansieringen, bör också reformeras utifrån de faktiska marknadsmisslyckanden som idag kan identifieras. Det är viktigt att tillgången till kapital förbättras i hela landet och för alla typer av sektorer.

Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt anser att en av utgångspunkterna för kommande mandatperiod bör vara att minska beskattningen av riskkapital i bolagssektorn. Vi föreslår en reformering av den svenska finansiella sektorn så att den förbättrar möjligheterna för spararna att öka de samlade investeringarna och därmed stärka tillgången till kapital för företagen. Vi föreslår också en ny typ av statliga insatser med inriktning mot tillväxtföretag i tidiga skeden, där privat och statligt kapital samverkar. Därmed kan förutsättningarna förbättras för att svenska och internationella institutionella placerare ska investera i svenska tillväxtbolag i tidiga skeden. Idag är denna marknad, till exempel vad gäller riskkapitalfonder, inte tillräckligt utvecklad.

AKTIESPARKONTO

Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt anser att det är viktigt att underlätta privatpersoners sparande och aktiva ägande i nya, växande företag. Även om institutionella sparandet i fonder även fortsatt kommer att fylla en viktig funktion, ser vi det som värdefullt med fler aktieägare av kött och blod och då krävs nya, enkla sparformer som gör att fler uppmuntras att vara aktiva och engagerade i framtidens företag.

Syftet med reformen är främst att underlätta för en enskild sparare att äga värdepapper direkt. Den nya sparandeformen gör det möjligt att köpa och sälja fonder, aktier och andra värdepapper utan vare sig direkta skattekonsekvenser eller behov av att deklareratransaktionerna. Spararen betalar i stället en låg, årlig schablonskatt baserad på tillgångarnas värde. Till stora delar påminner detta om kapitalförsäkringen, men med skillnaden att spararen får full rösträtt för sina aktier.

Att sparande på ett investeringskonto schablonbeskattas innebär tekniskt sett att en schablonintäkt ska beräknas på ett skatteunderlag. Skatteunderlaget utgörs av tillgångarnas värde vid årets ingång med tillägg för inbetalningar till kontot under året. Schablonintäkten ska tas upp i inkomstslaget kapital. Intäkten kan kvittas mot utgifter, t.ex. ränteutgifter, i det inkomstslaget.

Att sparandet schablonbeskattas innebär att ränta, utdelningar och avyttringar inte ska tas upp särskilt, utan sparandet beskattas med en schablonintäkt oberoende av eventuella vinster eller förluster. Vinster på tillgångar på investeringskontot gör alltså inte att skatten blir högre och förluster på sådan tillgångar får inte utnyttjas till att t.ex. kvitta mot andra vinster. Utgångspunkten för förslaget är att det är offentligfinansiellt neutralt.

RISKKAPITALAVDRAG

För att stimulera privatpersoners investeringar i mindre företag anser Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt att ett riskkapitalavdrag bör införas under förutsättning att regelverket kan utformas i enlighet med EG-rätten och på ett sätt som säkerställer att avdraget bidrar till investeringar i verksamheter i Sverige. Syftet är i första hand att underlätta försörjningen av riskkapital i en start- eller expansionsfas genom att kostnaden för att förvärva aktier minskar. Ett riskkapitalavdrag kan bidra till att minska bristen på kapital i de skeden av företagets utveckling där vi bedömer den som särskilt stor.

Alliansregeringen har låtit utreda möjligheterna att införa ett riskkapitalavdrag. Träffsäkerheten och de EU-rättsliga konsekvenserna av utredningens förslag är dock inte helt klarlagda. Den närmare utformningen av riskkapitalavdraget behöver därför på nytt utredas, då med beaktande av om riskkapitalavdraget lämpligast utformas på ägarnivå eller på bolagsnivå, för att uppnå syftet att

reduktionen inom ramen för det svenska skattesystemet ska bidra till investeringar just i svenska verksamheter.

EN NY VÄG FÖR STATLIGT RISKKAPITAL

Alliansarbetsgruppens utgångspunkt att i första hand skapa förutsättningar för mer privat kapital innebär inte att det saknas behov av specifika statliga finansieringsinsatser, där marknaden på ett mer eller mindre strukturellt sätt misslyckas eller är frånvarande i företagsfinansieringen. De marknadsmisslyckanden som idag är mest framträdande gäller finansiering av nya företag och tidiga utvecklingskedan för innovationer. Bristen på kapital är särskilt stor i fasen efter tidig såddfinansiering men innan företagen är etablerade nog att attrahera utpräglat privat riskkapital. Vi ser att detta är ett problem som tydligt måste adresseras under kommande mandatperiod och det föranleder en översyn av inriktningen på de statliga insatserna.

Staten tillhandahåller idag finansiering genom bl.a. Almi Företagspartner, Innovationsbron, Industrifonden, Norrlandsfonden, Fouriertransform och Svensk Exportkredit (SEK). Den sammantagna utvecklingen för dessa olika aktörer tycks gå mot att i högre grad investera i företag som befinner sig i senare skeden än de där bristen på kapital idag är som störst.

Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt anser att de statliga insatserna i större utsträckning bör ha formen av "venture capital" och riktas till bolag i uppstarts- eller expansionsfas. De bör också i högre grad kanaliseras genom privata aktörer på kapitalmarknaderna och i lägre grad genomföras av statliga myndigheter och företag. Ett mervärde är att de offentliga resurserna på detta sätt fullt ut kan nyttja den kompetens och de incitament som finns inom de privata sektorn, men det ställer också höga krav på att staten finner ett effektivt sätt att välja ut management-team för förvaltning av de statliga medlen. En sådan förändring bör också ha som syfte att samverkansformen med statligt kapital ska generera mer institutionellt privat kapital till de förhållandevis riskfyllda investeringarna i företags tidiga skeden

Utän att de statliga insatserna för den skull ökar, ser vi att en ny väg för statlig kapitalförsörjning kan inrättas med inriktning mot tillväxtföretag i tidiga skeden, där privat och statligt kapital samverkar. Det kan ske genom investeringar i privata riskkapitalfonder, med inriktning mot "venture capital". Mer precisa förslag om hur en sådant statligt engagemang kan utformas har lämnats av bl.a. Ingenjörsvetenskapsakademien under våren 2010. Detta och andra förslag bör, tillsammans med de fonder med denna inriktning som den norska och danska staten inrättat, "Argentum" respektive "Växtfonden", ligga till grund för en utredning av hur en del av de statliga insatserna för företagsfinansiering på bästa sätt orienteras i denna riktning.

7 Innovationer för ett framgångsrikt Sverige

Innovationer och kunskapsintensivt företagande är avgörande för vår internationella konkurrenskraft. Innovation är nyckeln till företagans utvecklingskraft och omställningsförmåga. Sverige ligger redan idag väl till i de olika mätningar kring innovationskraft som görs. Sverige ligger i världstopp vad avser andel av BNP som satsas på forskning och utveckling. Detta till trots står resultaten inte i paritet med insatserna, vilket brukar kallas den svenska FoU-paradoxen.

Goda entreprenörsvillkor är helt avgörande för att vi ska få ett innovativt Sverige, att fler idéer ska realiseras i praktiskt företagande, för att kunskapen ska kommersialiseras i hela landet. Innovation bygger på att företagen verkar i en miljö där kapital- och kompetensförsörjning kan hävda sig i en global konkurrens. En annan betydelsefull faktor är satsningar på forskning och utveckling.

Under mandatperioden har Alliansen genomfört ett omfattande arbete som förbättrat förutsättningarna för innovationer för att vi med ännu större kraft kunna möta den ökade globala konkurrensen. En milstaple var när Alliansregeringen hösten 2008 presenterade den forsknings- och innovationspolitiska propositionen Ett lyft för forskning och innovation. Propositionen innehåller bedömningar och en plan för en kraftfull ökning av resurserna för forskning och innovation med 5 miljarder kronor, med full effekt 2012. Här presenterade Alliansregeringen också ett antal viktiga åtgärder för att stärka innovationsförmågan i bland annat de högskolenära innovationssystemen. Bland åtgärderna märks en förstärkning av den struktur som finns för att stimulera innovation och att nyttiggöra resultaten från forskningsverksamheten inom högskolan. Alliansregeringen fortsätter också att stärka industriforskningsinstituterna för att dessa kraftfullare ska kunna verka för att öka näringslivets konkurrenskraft och förnyelse, samt för att bidra till att utveckla excellens inom innovation. I detta sammanhang lyfte regeringen också fram samverkan med näringslivet, särskilt små och medelstora företag, som en huvuduppgift för en stärkt institutssektor.

Alliansregeringen har utöver det gjort flera insatser. Under tre år satsas 40 miljoner kronor på att öka antalet samverkansmiljöer som stimulerar kommersialisering av innovationer inom hälso- och sjukvård. I budgetpropositionen för 2010 aviserades en satsning på 20 miljoner kronor per år i tre år för att främja unga innovatörer. På marknader där offentliga aktörer är viktiga beställare och köpare kan företagans beredskap att utveckla ny kunskap för att vinna upphandlingar bli högre med ett ökat inslag av innovationsupphandling.

Detta kan i sin tur leda till att företagen utvecklar nya varor och tjänster som kan lanseras på en större internationell marknad, samtidigt som möjligheterna till förnyelse i den offentliga verksamheten ökar. Alliansregeringen har därför tillsatt en utredning som ska lämna förslag om innovationsupphandling.

7.1 MER AV FORSKNING OCH INNOVATIONER I NÄRINGSLIVET

Under kommande mandatperiod är det viktigt att fortsätta arbetet med att skapa bra jordmån för forskning och innovationer. Därmed stärks det kunskapsdrivna företagandet och Sveriges internationella konkurrenskraft. Att skapa incitament för forskning och innovationer i de mindre företagen kommer att vara en viktig del av politiken. Likaså att kommersialisera forskningsresultaten – här kan inkubatorer vara en viktig komponent. Det är kombinationen av kunskap, idéer och entreprenörskap som skapar innovationen.

Unga personer bör också uppmuntras - detta med hjälp av ett program för att främja unga innovatörer. I Sverige såväl som i andra industriländer är det tjänstesektorerna som utmärkt sig de senaste decennierna genom expansion, internationalisering och innovation. Det är inom dessa näringar som den framtida tillväxtpotentialen bedöms vara störst. Genom att verka för ökad tjänsteinnovation kan offentliga aktörer bidra till stärkt konkurrenskraft hos företagen och förnyelse av de offentliga tjänsterna i Sverige.

Alliansarbetsgruppens förslag inom innovationsområdet omfattar en strategi för ökad tjänsteinnovation i Sverige, en utökad satsning på programmet Forska&Väx för att stödja forskning i de mindre företagen och en utredning om möjligheterna att införa skatteincitament för FoU som särskilt gynnar mindre företag. Vidare föreslås att kommersialisering av forskningsresultat stöds med en särskild satsning på inkubatorer.

SKATTEINCITAMENT FÖR FOU-INVESTERINGAR

Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt är av uppfattningen att forskningssatsningar är bland det viktigaste Sverige kan göra för att främja innovationer och stärka konkurrenskraften. Vad gäller svenska förhållanden kan konstateras att de offentliga och privata satsningarna till FoU uppgår till nästan fyra procent av BNP, vilket är oerhört bra vid internationella jämförelser.

Om de svenska företagen ska kunna hävda sig i den internationella konkurrensen behöver FoU-investeringarna vara fortsatt höga. Av de privata satsningarna på FoU är dock de stora företagen helt dominerande. Svenska små och medelstora företag har däremot idag relativt lite FoU inom sin verksamhet, även när man jämför med samma typer av företag i andra industriländer.

I många andra länder finns särskilda skatteincitament för forskning och utveckling. En sådan FoU-rabatt skulle kunna vara viktig som komplement till andra villkor under den tid en produkt utvecklas och kommersialiseras. Alliansarbetsgruppen föreslår därför att skattereglerna för forskning och utveckling ses över. En sådan översyn bör speciellt beakta hur skatteincitament kan utformas för att stimulera till forskning och utveckling. Översynen bör också särskilt ta hänsyn till hur villkoren för små och medelstora företag kan förbättras.

FORSKA OCH VÄX

Det finns ett särskilt forskningsprogram för de mindre företagen, Vinnovas program Forska&Väx. Inriktningen är att stimulera små och medelstora företag att använda forskning och utveckling för att öka sin innovativa förmåga. Programmet vänder sig till etablerade företag som kan påvisa en stark potential att växa och vidareutvecklas genom FoU. Med Forska&Väx ges företagen möjlighet att stärka och utveckla nya produkter, processer och tjänster. Genom Forska&Väx kan små och medelstora företag söka finansiering för att inleda eller förstärka redan pågående FoU. Företagen ska själva bidra till FoU-projekten med lika mycket pengar. År 2008 gav Vinnova stöd till över 100 företag genom Forska&Väx. I väntan på att en FoU-rabatt för företag kan komma på plats kan ett satsning på Forska&Väx vara ett sätt att ytterligare stimulera små och medelstora företags tillgång och användning av ny, forskningsbaserad kunskap – och därmed bidra till ekonomisk tillväxt och arbetstillfällen i Sverige. Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt föreslår en förstärkt satsning på Forska&Väx.

FLER TILLVÄXTFÖRETAG GENOM SATSNING PÅ INKUBATORER

Inkubatorer kan vara ett bra sätt för att stötta kommersialisering av forskningsresultat. En inkubator är en miljö med gynnsamma förutsättningar för nystartade, forsknings- och innovationsbaserade tillväxtföretag. I inkubatorerna får företagen hjälp med såddfinansiering, affärsutveckling mm. Ofta finns inkubatorer i anslutning till högskolor och universitet, men kan också vara betydelsefulla för att få fram innovationer som inte har sin grund inom högskolevärlden. Flera aktörer arbetar med inkubatorer, däribland statliga Innovationsbron AB.

En viktig slutsats är att inkubatorer kan bidra till att få fram framtidens tillväxtföretag. Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt föreslår därför en förstärkning av befintliga satsningar på inkubatorer. På så sätt kan fler nystartade, innovativa företag frodas och bidra till tillväxt och sysselsättning. Förstärkningen ska komma företag såväl utanför som i anslutning till högskolevärlden till del.

TJÄNSTEINNOVATIONSSTRATEGI

Tjänstesektorn växer alltmer i betydelse och politiken måste utformas för att kunna ta tillvara tjänstesektorns potential, även vad gäller innovationer. För att möta framtidens utmaningar är det nödvändigt att beakta och bättre förstå hela innovationsprocessen i all dess komplexitet, liksom den mångfald av innovationsprocesser som finns i alla delar av ekonomin. Tillverkande företag erbjuder i allt högre utsträckning kombinationer av varor, tjänster och system. I privat och offentlig tjänstesektor utvecklas nya tjänster, inte sällan med ett teknikinnehåll, som kan leda till ökad konkurrenskraft, effektivitet och kvalitet.

Sverige har länge varit ledande på teknisk innovation, ofta baserad på forskningsresultat från teknik eller naturvetenskap. Dessa områden för förnyelse och utveckling kommer även i framtiden att vara viktiga för global konkurrenskraft och hållbar tillväxt. Samtidigt inser allt fler företag, forskare och politiker att innovationsprocesserna är mer komplexa – det är inte, och har inte heller tidigare varit, tillräckligt att vara ledande på att producera goda forskningsresultat eller fylla en vara med den vassaste tekniken. För att nå framgång krävs också kunskap om användarens behov, om vilken affärsmodell och organisatorisk lösning som ger det bästa resultatet, de mest ändamålsenliga kommunikationskanalerna mot leverantörer och kunder etc.

Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt vill sätta fokus på de former av innovation som hittills inte behandlats eller inkluderats i svensk innovationspolitik i någon större utsträckning. En bred ansats till innovationsbegreppet, dvs. att beakta hela spektrat av innovation och all form av kunskap i alla delar av Sveriges ekonomi, kommer att vara en central utgångspunkt för framtidens tillväxtpolitik.

Alliansarbetsgruppen föreslår därför att en strategi för tjänsteinnovationer utarbetas under nästa mandatperiod. Genom att verka för ökad tjänsteinnovation kan offentliga aktörer bidra till stärkt konkurrenskraft hos företagen och förnyelse av de offentliga tjänsterna i Sverige.

8 Entreprenörskap i alla delar av ekonomin

Ökad välfärd skapas genom tillväxt. Tillväxt skapas genom jobb och företagande. Därför behöver Sverige fler entreprenörer. Fler som vågar ta steget att starta eget och skapa växande företag. Fler som ser företagande som ett självklart val. Därför är attityderna kring entreprenörskap och företagande oerhört viktig. Entreprenörer och företagare är i många fall vårt lands sanna vardagshjältar. För att Sverige ska vara ett välfärdsländ även i framtiden behöver vi tillvarata tillväxtpotentialen i alla delar av befolkningen så att fler ser företagande som ett självklart val. För detta krävs nytänkande, ett breddat näringslivsperspektiv och att vi öppnar de marknader som tidigare varit stängda för entreprenörer, exempelvis inom välfärdsområdet. Vissa geografiska områden som har stämplats som utflyttningsbygder behöver omvärderas för att bättre tillvarata den tillväxtpotential som finns i hela landet. Sverige och världen står också inför en gemensam utmaning vad gäller klimat och miljö. Klimat och miljö är dock utmaningar som kan vändas till nya tillväxtmöjligheter genom nya miljövänliga produkter och tjänster.

8.1 UTÖKAD SATSNING PÅ ENTREPRENÖRSKAP FÖR UNGA

Entreprenörskap handlar inte bara om att starta företag. Att vara entreprenör handlar om att tänka nytt, se möjligheter och lösa problem. De egenskaper som krävs för att bli en framgångsrik entreprenör är samtidigt egenskaper som alla människor har nytta av oavsett om man är sin egen eller är anställd. Nyfikenhet, kreativitet och förmågan att lösa problem är därför viktiga egenskaper att stimulera och utveckla genom hela skolsystemet. Skolan är avgörande för att Sverige ska bli mer entreprenöriellt.

Även om skolans attityd, kunskap och arbetssätt kring entreprenörskap ändrats positivt de senaste åren så finns mycket kvar att önska. 2009 tog Alliansregeringen därför fram en strategi för entreprenörskap inom utbildningsområdet. Tillväxtverket och Skolverket har vidare fått i uppdrag att stödja och stimulera entreprenörskap inom grundskola, gymnasium och högre utbildningar. Det kan tex. handla om att främja samarbetet med arbetslivet, erbjuda kompetensutveckling, underlätta erfarenhetsutbyte och fördela utvecklingsmedel. Alliansarbetsgruppen föreslår att detta arbete fortsätter under

nästa mandatperiod bli genom ett utökat verksamhetsstöd till organisationer som Ung företagsamhet och Snilleblixarna.

Bland gymnasieelever i Sverige är intresset stort att driva ett eget UF-företag. Dock är det endast lite över 30 procent som har den möjligheten idag. Vårt förslag om en utökad satsning kan bidra till att entreprenörskap i utbildningen kan få ännu större genomslag och fler skolor, lärare och elever få mer kunskap om entreprenörskap. En viktig målsättning är att fler ska se eget företagande som ett lika självklart val som en anställning efter genomförd utbildning.

Entreprenörskap och företagande har blivit en allt mer naturlig del av ungdomars framtida yrkesval. Enligt en undersökning från Tillväxtverkets entreprenörskapsbarometer kan tre av fyra unga mellan 18 och 30 år tänka sig att bli företagare och fyra av tio vill hellre vara företagare än anställd. Unga har en innovationspotential som antagligen underutnyttjas och de traditionella innovationssystemen är inte anpassade till de ungas behov. Därför har Alliansregeringen inlett en satsning på innovationsmiljöer för unga som kommer att fortsätta under kommande mandatperiod.

8.2 ÖKAT FÖRETAGANDE HOS PERSONER MED UTLÄNDSK BAKGRUND

Det finns goda möjligheter till ökat företagande bland personer med utländsk bakgrund. Inställningen till eget företagande är positiv och viljan att låta sitt företag växa är utbredd bland dem som är verksamma företagare. Företagare födda utomlands kan dessutom bidra till att öka handeln och förbättra handelsrelationerna mellan Sverige och andra länder. Alliansregeringen har under mandatperioden genomfört såväl generella som särskilda insatser, som exempelvis riktade nätverks- och rådgivningsinsatser, bankdialoger och nystartskontor, för att stärka företagandet bland personer med utländsk bakgrund och ta tillvara den potential som de besitter. Alliansarbetsgruppen anser att det är viktigt att även fortsättningsvis tillvarata de möjligheter som invandringen bidrar till för ett ökat entreprenörskap och företagande.

8.3 KVINNORS FÖRETAGANDE

Kvinnors företag bidrar, precis som männens, till jobb och tillväxt. Men kvinnors företagande är fortfarande för lågt. På varje kvinna som driver företag går det tre män. Av EU 27 ligger Sverige 4:a från slutet vad gäller andelen kvinnor som driver företag. En starkt bidragande orsak till den svenska situationen är att den offentliga sektorn, där 80 procent av alla anställda är kvinnor, har varit stängd för konkurrens och entreprenörskap.

Alliansregeringen har öppnat marknader som tidigare varit stängda, genomfört generella åtgärder som också tilltalar kvinnor - exempelvis reformerat

trygghetssystemen för företagare - och gjort särskilda insatser genom att anslå 100 miljoner kronor per år till programmet för att främja kvinnors företagande. Satsningen inkluderar ett nationellt program med bland annat information och rådgivning för att underlätta för fler kvinnor att starta och driva företag, ett forskningsprogram om kvinnors företagande, förbättrad statistik och en landsomfattande satsning på ambassadörer för kvinnors företagande. Nu kommer en utvärdering av det genomförda programmet att ske. De åtgärder som visat sig vara effektiva för att stärka kvinnors företagande kommer därefter att permanentas och inlemmas i den ordinarie strukturen för statens insatser. Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt föreslår en fortsatt satsning för att främja kvinnors företagande under nästa mandatperiod.

8.4 ÖKAT ENTREPRENÖRSKAP I VÄLFÄRDEN

Valfrihet och mångfald är snart en självklarhet för varje svensk. Möjligheten att kunna välja vilken läkare man har förtroende för, vilken skola man vill att barnen ska gå i och vilken barnomsorg som passar den egna familjesituationen, är alla exempel på frågor som bäst kan lösas hemma vid köksbordet. För att man ska kunna göra ett val, krävs dock att det finns en mångfald av aktörer att välja mellan, och att såväl privata som offentliga aktörer ges lika villkor.

Alliansregeringen har genomfört en rad valfrihetsreformer inom välfärdssektorn, och samtidigt öppnat en marknad för entreprenörer som tidigare har varit stängd. Införandet av barnomsorgsavgift, etableringsfrihet inom primärvården, lagen om valfrihet (LOV) omregleringen av apoteksmarknaden och slopandet av den så kallade stopplagen som innebar att verksamheter ska drivas utan vinstsyfte är alla exempel på reformer som lett till ökat företagande och ökad valfrihet för medborgarna.

För att möjliggöra verklig valfrihet är ett utvecklat entreprenörskap inom denna sektor av central betydelse. Under kommande mandatperiod är det angeläget att fortsatt stimulera och förenkla företagande och entreprenörskap inom vård och omsorgen. Att få fler entreprenörer inom vård och omsorg är också en konkret jämställdhetsåtgärd som öppnar nya företagsmöjligheter i en i huvudsak kvinnodominerad bransch. Fler vårdgivare ökar även anställdas möjligheter att byta arbetsgivare, vilket kan ha en positiv påverkan på både löner och andra anställningsvillkor då fler konkurrerar om arbetskraften.

ATTITYDER OCH REGELTILLÄMPNING

Det krävs att entreprenörer och ideella organisationer ser vård- och omsorgssektorn som intressanta marknader och att konkurrensen fungerar bra. Detta arbete är långsiktigt och det finns ett behov av ökat inslag av entreprenörskap och företagande på vård- och omsorgsutbildningar. Intresset

för, och kunskap om, företagande behöver öka bland studenter och nyutexaminerade. Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt vill därför fortsätta arbetet med att stärka inslaget av entreprenörskap i vård- och omsorgsutbildningarna.

Det är viktigt att reglerna utformas och tillämpas så att de skapar konkurrensneutralitet och inte missgynnar småföretagande. Vi ser det som viktigt att markera mot det politiska alternativ som på nationell, regional och lokal nivå istället fokuserar på hur man kan hindra nya vårdgivare som t.ex. vill etablera primärvårdsenheter. Alliansregeringen har gett Konkurrensverket i uppdrag att följa frågan om konkurrensneutralitet inom detta område. Alliansregeringen inrättar även ett Valfärdsutvecklingsråd för att i dialog med vård och omsorg företagen kunna diskutera marknadshinder och utvecklingen av en förnyad och förbättrad välfärd.

Målet med Vårdval Sverige är att flytta makten över primärvården från politiker och tjänstemän till patienten. Avgörande för om reformen ska leda till ett ökat nyföretagande inom primärvården eller ej, är vilket regelverk landstinget väljer att tillämpa. Lagen om valfrihet (LOV) skapar förutsättningar för konkurrens med kvalitet, inte enbart med pris. Därför är det önskvärt att den tillämpas i ökad utsträckning vid upphandling av sjukvård. Under den kommande mandatperioden bör alla kommuner i landet ha beslutat om valfrihetssystem enligt LOV i äldreomsorgen. Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt anser att en tvingande lagstiftning för kommunerna bör övervägas på sikt. För en förbättrad kvalitet och ökad valfrihet är det även prioriterat att arbetet med öppna jämförelser och kvalitetsregister fortsätter.

FÖRBÄTTRADE EKONOMISKA VILLKOR FÖR VÄLFÄRDSFÖRETAGANDE

Allt företagande är förenat med risktagande, men också vinstmöjligheter. Vi anser att det är lika självklart att de som producerar välfärdstjänster ska kunna gå med vinst, precis som det alltid har varit för exempelvis de byggföretag som bygger skolor och de läkemedelsföretag och medicintekniska företag som levererar varor och medicin till sjukvården.

Liksom för alla andra branscher och sektorer är det viktigt med goda företagsvillkor inom välfärdssektorn. Nuvarande regler för moms är anpassade utifrån att huvuddelen av välfärdstjänsterna producerade i offentlig regi. Utvecklingen går nu snabbt mot att allt mer av vård, skola och omsorg produceras privat. Därför bör momsreglerna anpassas för att undvika snedvridning av konkurrensen.

8.5 UTVECKLA HUS-AVDRAGET

Alliansregeringen införde 1 juli 2007 ett s.k. RUT-avdrag för olika typer av hushållstjänster såsom barnpassning, städning, rengöring, trädgårdsarbete. I december 2008, introducerades ROT-avdraget, för ombyggnationer och renovering av hemmet. Tillsammans har de båda fått namnet HUS-avdrag. Dessa reformer har varit en stor framgång.

Genom skattereduktionen på det som kallas hushållsnäratjänster har en helt ny marknad vuxit fram. Nya företag och nya jobb har tillkommit och de svarta jobb som utförts har blivit vita. En undersökning från Almega visar att avdraget för hushållstjänster inneburit 11.000 nya jobb, och att 75% av de som anstälts de senaste sex månaderna gått från arbetslöshet till arbete.

En stor del av dem som fått jobb eller som startat företag har tidigare stått långt ifrån arbetsmarknaden. Långtidsarbetslösa, unga och nya svenskar har fått ett första jobb och en fot in på arbetsmarknaden. Skatteavdraget har också gjort att det nu inte bara är höginkomsttagare har möjlighet att anlita denna typ av servicetjänster vitt.

Synen på tjänster inom hemmets väggar har uppvärderats och barnfamiljer och äldre har fått möjlighet att komplettera barnomsorg och äldreomsorg på ett sätt som gynnar både individen, de offentliga finanserna och näringslivet. Få politiska reformer har en sådan trippel win-win-situation. Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt föreslår att HUS-avdraget bibehålls, och vill dessutom se en förbättring och utveckling av denna reform under kommande mandatperiod.

8.6 KLIMATUTMANINGEN OCH ENTREPRENÖRSKAP

Vi lever i en tid av omställning. Sverige, Europa och världen behöver ställa om för en minskad miljö- och klimatpåverkan. Det finns de som menar att vi ska backa in framtiden och minska våra utsläpp genom en tillbakagång. Andra menar att miljö- och klimathänsyn är för dyra, och vill därför fortsätta som tidigare och inte ta miljö- och klimathoten på allvar. Vi menar att det finns en annan väg. Det går att kombinera tillväxt med en ambitiös klimat- och miljöpolitik. Det går att skapa nya affärsmöjligheter, innovativa tjänster och produkter samt klimatsmarta, effektiva och förnybara energilösningar som ger hög tillväxt och är bra för miljö och klimat.

Vi menar att svensk miljöteknik kan bli en tillväxtmotor för Sverige. Ny, grön teknik kommer att vara viktig och kommer att efterfrågas i än högre grad när energi- och transportsystemen ska ställas om för att möta miljö- och klimatutmaningarna. De utmaningar som vi nu har att möta inom miljö- och klimatområdet skapar därmed stora möjligheter till nya jobb och en ökad export av svensk miljöteknik. Behovet av teknik med minimal miljöpåverkan kommer att vara stort.

Sverige har hög kompetens inom områden som hållbara energi-, miljö- och transportlösningar. Vi har också god tillgång till förnybara resurser, väl fungerande styrmedel och marknader och goda industriella förutsättningar inom transport- och energiområdet. Men våra kunskaper inom ny miljövänlig teknik behöver i större utsträckning tas tillvara och kommersialiseras.

Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt bedömer att de statliga insatserna för miljödriven näringsutveckling behöver vidareutvecklas under kommande mandatperiod. Det är vår bedömning att miljö- och klimatutmaningarna kan användas som en ekonomisk hävstång för grön tillväxt

8.7 LANDSBYGDERNAS MÖJLIGHETER TILL ENTREPRENÖRSKAP

Alliansen för en framtidsinriktad näringspolitik för hållbar tillväxt i hela landet och i alla branscher. Vad gäller landsbygdernas möjligheter har Alliansen bidragit till ett värderingsskifte. Bort från en syn på landsbygden som områden i behov av stöd och bidrag, till en syn på landsbygden som en tillgång för Sveriges tillväxt och utveckling. Det är viktigt att arbetet för en tillväxtorienterad och sammanhållen politik för Sveriges landsbygder kan fortsätta under kommande mandatperiod.

DE GRÖNA NÄRINGARNA

På landsbygden spelar jordbruket en viktig roll för jobben eftersom varje bonde i sin tur sysselsätter en mängd entreprenörer. Svenska bönder producerar till 70% den mat som förädlas inom livsmedelsindustrin, som är Sveriges tredje största arbetsgivare. Svenskt jordbruk ska stå starkt på egna ben och ha goda konkurrensvillkor som är likvärdiga med övriga Europa. Det är en inriktning som Alliansarbetsgruppen anser ska gälla också under kommande mandatperiod.

Alliansregeringens målsättning är ett hållbart samhälle som långsiktigt kan skapa en växande efterfrågan på landsbygdernas tillgångar, tex förnybara energikällor såsom bioenergi, sol, vind samt biobaserade produkter. Den ökande användningen av förnybar energi ger stora möjligheter till utveckling av företagandet på landsbygden. Ett modernt, hållbart och konkurrenskraftigt jord-

och skogsbruk som kan exportera sitt kunnande, vara självförsörjande på energi och påtagligt bidra till produktion av förnybar energi för hela samhället.

BESÖKSNÄRINGEN

Den svenska besöksnäringen är en stark bransch som visar en god tillväxt. Besöksnäringen består av många små- och medelstora företag som gemensamt har ca 160 000 anställda. Turistnäringens exportvärde (utländska besökares konsumtion i Sverige) uppgår till ungefär 91 miljarder kronor, vilket sedan ett antal år tillbaka är mer än järn- och stålexporten.

Alliansregeringen har under mandatperioden genomfört en rad åtgärder för att främja besöksnäringen. Det handlar dels om generella åtgärder som förbättrade möjligheter för säsonganställning och nedsatta arbetsgivaravgifter för unga, dels om specifika insatser som exempelvis förbättrade möjligheter att skylta till sina verksamheter, satsningar på Sverige – det nya matlandet och kraftigt utökade anslag till Visit Sweden för marknadsföring.

En framgångsrik turismnäring genererar inte bara arbetstillfällen inom branschen utan skapar även efterfrågan på andra tjänster, samtidigt som grundläggande service, infrastruktur m.m. även är en förutsättning för turismnäringen. De rekordstora satsningarna på infrastruktur som Alliansregeringen beslutat om samt den landsbygdsstrategi som tagits fram är därför av stor betydelse för turismnäringen och för att stärka utvecklingskraften i Sveriges landsbygder. Alliansarbetsgruppen anser att det är viktigt med samverkan för att ytterligare utveckla Sverige som destination. Det är därför viktigt att utveckla partnerskapet mellan staten och näringen för gemensamma nationella och regionala projekt mellan offentliga och privata aktörer.

SVERIGE – DET NYA MATLANDET

Sverige har under många år varit ett slumrande matland, men börjar nu vakna till liv. Alliansregeringen har understött och satsat på maten under mandatperioden, en satsning som vi vill fortsätta med under nästa mandatperiod. Det unika med satsningen Sverige - det nya matlandet är att vi ser hela kedjan, från jord till bord. Satsningen har fem fokusområden: offentlig mat, primärproduktionen, förädlad mat, matturism och restauranger. Genom att tillvarata och satsa på våra styrkor, bra mat och fantastiska natur kan vi skapa 10 000 nya jobb i hela landet. Kombinationen av fina råvaror och goda matupplevelser stärker även Sverige attraktionskraft, något som även är viktigt för besöksnäringen.

9 Tillväxt i hela landet

Alliansregeringen har under den gångna mandatperioden stärkt företagarperspektivet inom det som i dagligt tal kallas regionalpolitiken. Alliansen har flyttat fokus från centralstyrda program till att skapa långsiktigt livskraftiga näringslivsstrukturer och tydliggjort det i det nya begreppet regional tillväxtpolitik. Den nya inriktningen innebär också att den regionala tillväxtpolitiken i större utsträckning ska bygga på såväl individers egen handlingskraft som på ett lokalt och regionalt ansvar. Det behövs en tillväxtinriktad regionalpolitik som skapar möjligheter att tillvarata den lokala och regionala miljöns unika förutsättningar i storstäder, småorter och landsbygder.

Förutsättningarna och hindren för företagande skiljer sig åt över landet. De insatser som staten gör, måste därför ha en varierande inriktning och utformning, men politiken behöver ägna lika mycket kraft åt att skapa förbättrade möjligheter för entreprenörskap och företagsutveckling oavsett om det handlar om storstadsregioner eller glesbygd.

Kreditgarantiföreningar är en verksamhet med betydande potential för att, utifrån ett regionalt eller lokalt samarbete och engagemang, stärka möjligheterna för småföretag att få finansiering. Svårigheterna med att bygga upp dessa verksamheter har dock visat sig, varför Tillväxtverket har fått i uppdrag att utreda om, och i så fall hur, ett fortsatt offentligt stöd bör utgå till kreditgarantiverksamhet inom ramen för kreditgarantiföreningarna.

Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt vill i detta sammanhang främst lyfta fram de strukturer, i form av infrastruktur och service, som staten har ett ansvar att tillhandhålla och som är en förutsättning för att företag ska kunna starta och utvecklas i hela landet.

9.1 FORTSATT FÖRBÄTTRAD INFRASTRUKTUR I HELA LANDET

Ett fungerande transportsystem är en grundförutsättning för att bedriva företagsverksamhet. Näringslivet har behov av robusta nationella stråk för godstransporterna på såväl väg som järnväg. Växande arbetsmarknadsregioner kräver att möjligheterna till pendling förbättras. Flyg och sjöfart har avgörande roller för Sveriges möjligheter att konkurrera på allt mer globaliserade marknader och genom en ökande utrikeshandel. Alliansregeringens beslut om insatser i det nationella transportsystemet på 482 miljarder kronor under perioden 2010-2021 kommer att ha avgörande betydelse för att stärka näringslivets förutsättningar.

För att stödja entreprenörskap och sysselsättning spelar också ökad tillgänglighet till elektroniska kommunikationer en viktig roll. Enligt Post- och Telestyrelsen hade nästan 99 procent av hushållen och nästan 96 procent av arbetsställena bredbandstäckning via trådbundna accesstekniker i oktober 2009. Framöver är det dock avgörande för den regionala tillväxten och för Sveriges konkurrenskraft att överföringshastigheterna ökar betydligt för företag i hela landet.

BÄTTRE KOMMUNIKATIONER FÖR VÄXANDE ARBETSMARKNADSREGIONER

En utbyggd och mer robust infrastruktur är avgörande för att främst storstädernas arbetsmarknadsregioner ska fortsätta att utvecklas. Därför måste särskild uppmärksamhet under kommande års infrastrukturinsatser ägnas åt att lösa flaskhalsar i storstadsregionerna, som annars riskerar att hämma utvecklingen för hela landet. Också vad gäller kollektivtrafikens reglering ser Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt att förändringar behövs för att den ska vinna marknadsandelar och anpassas till de expanderande arbetsmarknadsregionerna. Dagens föråldrade länsgränsindelningar, som hindrar trafik inom en och samma arbetsmarknadsregion, behöver tas bort liksom hindren för kommersiella aktörer att komplettera den kollektivtrafik som upphandlas av regioner, landsting och kommuner.

FÖRBÄTTRAD VÄG- OCH JÄRNVÄGSSTANDARD FÖR NÄRINGSLIVETS TRANSPORTER

Investeringar, bärighetshöjande insatser och ett förbättrat underhåll av vägarna är nödvändiga för att motsvara näringslivets behov och säkra att viktiga råvaror och insatsvaror kan transporteras. En förbättrad standard på vägnätet är i många fall avgörande för att företag ska kunna ha kvar verksamhet även på mindre orter och i Sveriges landsbygder. Den ibland förekommande ensidiga beskrivning av vägsatsningar som ett miljömässigt problem utgör ett allvarligt hot mot näringslivets långsiktiga förutsättningar. Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt anser att de kraftigt ökade satsningar som alliansregeringen gjort dels på investeringar, dels på vägnarnas drift och underhåll liksom på stödet till enskilda vägar, måste fortsätta under kommande mandatperiod. Effektiva järnvägsstråk är också en förutsättning för vårt transportberoende näringsliv. Norra Sverige råvaruförsörjer hela Europa och det kräver effektiva och tillförlitliga järnvägstransporter. Alliansarbetsgruppen anser det angeläget att satsningarna på drift- och underhållsarbetet på väg och järnväg för att garantera effektiva person- och godstransporter kan fortsätta under kommande mandatperiod i enlighet med Alliansregeringens förslag.

FLYGPLATSER FÖR TILLGÄNGLIGHET I HELA LANDET

Flyget har en viktig roll när det gäller att tillgodose företagens behov av det långväga resandet, såväl inrikes som utrikes. Företagares och anställdas möjligheter att över dagen och med en rimlig restid nå andra delar av landet eller andra länder är ofta beroende av tillgången till flyg. Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt vill betona att staten har ett ansvar att genom tillhandahållandet av flygplatser säkerställa en grundläggande interregional tillgänglighet i hela landet. Alliansregeringen har under den gångna mandatperioden ändrat driftformen av Luftfartsverket. Genom en bolagisering av flygplatsverksamheten bedöms förutsättningarna att utveckla och effektivisera flygtransportsystemet förbättras. Alliansarbetsgruppen anser att staten också behöver ta ett finansieringsansvar för flygplatser med andra ägare och delar. Alliansregeringens bedömning att drygt 1 miljard kronor bör avsättas för driftbidrag till icke statliga flygplatser under perioden 2010-2021.

SJÖFARTENS BETYDELSE FÖR SVERIGE SOM EXPORTBEROENDE NATION

Cirka 90 procent av den svenska utrikeshandeln transporteras någon gång till sjöss. Det finns en negativ trend med att svenska fartyg flaggar ut ur landet. Detta är oroande eftersom det betyder att svenska arbetstillfällen går förlorade, både till land och till sjöss. Men kanske än viktigare är att svenska företags tillgång till bästa möjliga logistiska lösningar minskar. Alliansregeringen har därför genomfört och aviserat en mängd reformer i syfte att ge svenska rederier bra konkurrensförutsättningar. Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt anser att det är viktigt att detta arbete fortsätter och att det exempelvis finns goda skäl att överväga ett svenskt internationellt register som kan ge bättre konkurrensvillkor för svenskflaggade fartyg.

NYA FREKVENSER FÖR MOBILT BREDBAND

Många företags kontakter med kunder, leverantörer och myndigheter förutsätter idag bredbandskapacitet. Den kontinuerliga utvecklingen av tjänster kräver i många fall successivt högre överföringskapacitet för att företagen ska kunna fortsätta att utvecklas.

Alliansregeringens målsättning är tydlig – Sverige ska även framöver ha bredband i världsklass och alla medborgare och företag ska ha goda möjligheter att använda sig av elektroniska samhällstjänster och service via bredband. Enligt den samlade bredbandsstrategi som Alliansregeringen antagit bör 90 procent av alla hushåll och företag ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s år 2020. Vägen dit bör gå via en målsättning om att 40 procent av alla hushåll och företag

år 2015 ska ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s. För att nå denna tillgång till bredband kommer en fortsatt utbyggnad av mobilnäten med ny teknik att vara avgörande. Operatörernas tillgång till radiofrekvenser kommer då att spela en betydande roll.

Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt anser att det under kommande mandatperiod behöver fattas beslut om användningen av frekvenser för mobila bredbandslösningar som ökar möjligheten till riktigt höga överföringskapaciteter även i glest bebyggda områden. Med Alliansregeringen har Sverige som första land i världen fattat beslut om att väsentliga delar av det frekvensutrymme som tidigare använts för marksänd tv, det s.k. 800-bandet, ska användas för andra ändamål. Med detta frekvensband som har mycket goda yttäckningsegenskaper, finns det bra förutsättningar för att erbjuda snabba och bra elektroniska kommunikationer över i stort sett hela Sverige.

NATIONELL IT-AGENDA

Arbetet med att underlätta och stärka företagens IT-användning i hela landet behöver också ses i ett bredare perspektiv, inte enbart kopplat till själva bredbandsinfrastrukturen.

Användning av informationsteknik, digitalisering och Internet utgör sammantaget en fundamental förändring för samhället, en förändring som bara just påbörjats. Hur vi i Sverige tillägnar oss potentialen hos IT har stor betydelse för vår långsiktiga konkurrenskraft, tillväxt och innovationsförmåga. Informationsteknik har ett substantiellt inflytande på ekonomin i Sverige med dokumenterat bidrag till ökad arbetsproduktivitet på företagsnivå och till ekonomisk tillväxt på makronivå.

Sverige har en position att försvara. Globaliseringsrådet pekar på att ambitionen bör vara att Sverige ska vara världens mest uppkopplade och avancerade land när det gäller elektronisk kommunikation. Med en tydlig politisk inriktning har Sverige goda förutsättningar att bibehålla en konkurrenskraftig utveckling av ett svenskt informationssamhälle. Alliansregeringen har för det ändamålet beslutat om en Bredbandsstrategi för Sverige. Alliansarbetsgruppen anser att bredbandsstrategin nu behöver kompletteras med en sammanhållen nationell IT-agenda.

Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt vill utveckla en Nationell IT-agenda som regeringens strategi för hur Sverige ska använda IT för att nå politiska mål för tillväxt, social välfärd, demokrati och klimatförbättring. Genom att främja ökad användning av IT inom alla branscher kan förutsättningar skapas för ökad effektivitet och produktivitet i svenskt näringsliv och samtidigt öppna nya marknader för varor och tjänster ur ett globalt perspektiv. Detta är

särskilt viktigt bland småföretag i vissa branscher där användandet av IT ännu är lågt. Motsvarigheten centralt inom EU är utvecklingen av en Digital Agenda för Europa, avsedd att ingå som en central komponent i Strategin för EU 2020.

9.2 KOMMERSIELL OCH OFFENTLIG SERVICE

Tillgänglighet till både offentlig och kommersiell service för kvinnor, män och företag är en av många förutsättningar för tillväxt i alla delar av landet. Vi anser därför att insatser som syftar till en god tillgänglighet till service är viktiga för att skapa en miljö där det är attraktivt att såväl bo som att starta och driva företag.

STÄRKT STÖD TILL DRIVMEDELSFÖRSÖRJNING OCH DAGLIGVARUBUTIKER

Befolkningsförändringar tillsammans med omvandlingen inom dagligvaru- och drivmedelsbranscherna är viktiga faktorer som påverkar tillgången till service för de företag som finns på mindre orter och på landsbygden. Under de senaste åren har det skett stora förändringar särskilt på drivmedelsområdet. Sedan 2002 har antalet försäljningsställen minskat med närmare 20 procent. I ungefär två tredjedelar av länen befaras, enligt Konsumentverkets studier, mer omfattande nedläggningar den närmaste tiden och i lika många län görs bedömningen att detta påverkar företag negativt.

Under mandatperioden har Alliansregeringen avsatt 50 miljoner kronor extra för stöd till kommersiell service. Medlen har i första hand riktats mot att stärka tillgången till drivmedel, men också dagligvaror. Att samordna olika typer av service, såväl kommersiell som offentlig, kan ytterligare stärka såväl dagligvarubutiker som drivmedelsstationer med strategisk betydelse för varu- och drivmedelsförsörjningen. Vid sidan av detta har även regionala serviceplaner tagits fram. Dessa satsningar fortsätter under kommande mandatperiod för att slutredovisas under 2012. För att möta den demografiska utmaningen, men också för att underlätta för även små glesbygdssocknar att kunna ställa om till den nya mer miljövänliga drivmedel, anser Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt att ett utökat stöd till kommersiell service i landsbygd kommer att vara nödvändigt även under kommande mandatperiod och förordar en resursförstärkning.

LÄTTILLGÄNGLIGA MYNDIGHETER

En utredning om samordnad offentlig service har presenterats och kommer att ligga till grund för den fortsatta utvecklingen av servicen, inte minst för de glest befolkade delarna av landet. Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt ser en möjlighet att förbättra den lokala servicen genom en ökad samverkan mellan de statliga myndigheterna och mellan stat och kommun.

Gemensamma servicekontor inrättas nu i snabb takt runt om i landet och det finns en ytterligare potential i att finna samverkan med privata aktörer. På så vis kan servicenärvaron säkras i hela landet, samtidigt som exempelvis en lanthandel kan få ett vidgat uppdrag.

Företagens tillgänglighet till myndigheter är allt mer en fråga om elektroniska kommunikationer. Alliansregeringen har bedrivit ett aktivt och sammanhållet arbete för att förbättra den svenska e-förvaltning. Under mandatperioden har regeringen antagit en handlingsplan, tillsatt en e-delegation och utstakat en ny strategi för att förbättra tillgången till onlineservice. Enligt EU:s mätning 2009 av den elektroniska medborgarservicen har Sverige återtagit en av de ledande positionerna i Europa, men vi ser att det fortsatt måste bedrivas ett aktivt arbete med att utveckla e-förvaltningen och myndigheternas service till företagen i takt med att tillgången till riktigt höga överföringskapaciteter via bredband ökar.

10. Lättare att rekrytera

En väl fungerande arbetsmarknad är grundläggande för att företag skall kunna utvecklas och växa. Det måste vara möjligt att snabbt kunna rekrytera kompetenta medarbetare. Inom många sektorer råder det även arbetskraftsbrist i Sverige. Detta hämmar företagets utvecklingsmöjligheter. Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt anser därför att det är viktigt för att stärka företagets konkurrensmöjligheter och att underlätta mötet än mer mellan företag och arbetstagare, så kallad matchning.

10.1 BÄTTRE MATCHNING

En väl fungerande arbetsmarknad är grundläggande för att företag skall kunna utvecklas och växa. Det måste vara möjligt att snabbt kunna rekrytera kompetenta medarbetare. Inom många sektorer råder det även arbetskraftsbrist i Sverige detta hämmar företagets utvecklingsmöjligheter. Vi anser därför att det är viktigt för att stärka företagets konkurrensmöjligheter genom att underlätta mötet än mer mellan företag och arbetstagare. Vi föreslår därför en förbättrad och effektivare matchning. I en alltmer kunskapsintensiv ekonomi är det också viktigt att företag kan attrahera kvalificerad personal. Alliansregeringen har aktivt

och målmedvetet arbetat för att underlätta arbetskraftsinvandring. För att ytterligare förenkla för utländsk arbetskraft föreslår Alliansarbetsgruppen även att expertskatten förenklas.

BÄTTRE MATCHNING

Arbetsförmedlingen har av Alliansregeringen reformerats till vad som var tänkt med myndigheten från början: att de ska förmedla jobb. Kärnan i verksamheten har kompletterats med kompletterande aktörer.

Högre matchningseffektivitet mellan individ och jobb blir allt viktigare. Möjligheten att anställa rätt person till rätt plats är ett komplicerat samspel som inkluderar jobbsökaren, arbetsgivaren och ofta förmedlaren. Sätten som personer får nya jobb på varierar. Många går via kontakter och nätverk. Andra använder sig av de förmedlingstjänster som erbjuds.

Jobbsökarens och arbetsgivarens valfrihet att kunna välja bland ett brett spektrum av rekryteringsaktörer är redan i dagsläget en verklighet. Vid sidan av Arbetsförmedlingen har marknaden för rekryteringsaktörer, bemanningsföretag och search-bolag fullkomligt exploderat. I lågkonjunktrens spår har dessutom coachföretag och utbildningsföretag utvecklats i rask takt. För företagen innebär detta givetvis också en utökad mångfald av kanaler för sin rekrytering. Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt anser att matchningen kan utvecklas ytterligare genom ett mer individualiserad stöd och en ökad mångfald av förmedlingstjänster.

"EN DÖRR IN" – JOBBHUS

Företagens möjligheter att komma i kontakt med de som står längst bort från arbetsmarknaden måste förbättras. Personer som varit borta länge från arbetsmarknaden upplever det ofta besvärligt och krångligt att ha med flera olika myndigheter att göra när han/hon försöker komma tillbaka till arbetsmarknaden. Vi menar att statens insatser för att få tillbaka så många människor som möjligt i arbete bör organiseras så att en återgång till arbetsmarknaden underlättas.

Genom att slå samman delar av Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans verksamheter, kan man underlätta för individen och skapa "en dörr in" till exempel i form av ett jobbhus. Detta skulle vara en vidareutveckling av de samverkansprojekt som för närvarande pågår. Den enskilde möter direkt en coach som han eller hon sluter ett kontrakt med, där individens rättigheter och skyldigheter tydligt framgår. Coachen vägleder sedan individen till möjliga insatser och åtgärder, samt till rätt ersättning.

Tanken med jobbhus påminner om Nav i Norge, Centrelink (s.k. one stop shop) i Australien och Kanadas servicekoncept Service Canada.

ÖKAD MÅNGFALD

För att underlätta en effektiv matchning och ett minskat utanförskap behövs en bred palett av aktörer för individer och företag att välja mellan, som kompletterar Arbetsförmedlingen. Därmed blir utbudet av förmedlingstjänster större och mer diversifierat, vilket bör underlätta matchningen samt ge en förbättrad service till arbetslösa och arbetsgivare.

Arbetsförmedlingen grunduppdrag är att förmedla arbete och att genom olika insatser öka anställningsbarheten. Minst lika viktigt är dock den rekryteringservice som företag erbjuder. Samtidigt kan en enskild myndighet inte tillgodose alla önskemål och ta sig an alla individers och företags olika behov. En ökad mångfald av aktörer behöver prioriteras som ett viktigt komplement till Arbetsförmedlingen.

INDIVIDUELLT STÖD

Det är viktigt att de arbetssökande får ett personligt stöd hos förmedlarna. Vi tror inte att internetbaserade tjänster kan ersätta den personliga kontakten för flertalet arbetssökande. Alliansregeringen har därför bland annat säkerställt individuella handlingsplaner upprättas redan inom 30 dagar men det finns mer kvar att göra.

Handlingsplanerna upprättas ofta rutinmässigt. Alliansarbetsgruppen anser att det behövs instrument som kan avgöra bättre vilken insats som skulle ge en enskild arbetssökande stöd att få ett arbete. Det är också viktigt med uppföljning av handlingsplanen och att förmedlaren fungerar som en coach för den arbetslöse.

En metod som kan vara ett bra stöd för arbetsförmedlarna och som kan utökas är s.k. profiling och targetting. Metoden innebär att man på ett tidigt stadium kan avgöra vilken insats som skulle vara lämplig som stöd för att den arbetssökande ska bli anställningsbar.

För att undvika en situation där arbetsförmedlare lägger merparten av sina resurser på grupper som redan är attraktiva på arbetsmarknaden, är det väsentligt att det, såsom är fallet i exempelvis Australien, skapas incitament som säkerställer insatser för de som står längst från arbetsmarknaden.

10.2 FÖRENKLAD EXPERTSKATT

Expertskatten infördes 2001 för att förbättra Sveriges möjligheter i konkurrensen om den mest kvalificerade arbetskraften och för att göra Sverige mer intressant för etablering av huvudkontor och forskningscentra. Med en klokt utformad expertskatt har svenska företag möjlighet att rekrytera kompetent personal. Det är ofta forskare det rör sig om och expertskatten är därmed betydelsefull för forskning och innovationer. Det har dock framförts kritik mot de befintliga

reglerna, främst för bristande förutsebarhet, att de är byråkratiska och att handläggningstiderna är långa. Expertskatten förutsätter en ansökan till Forskarskattenämnden som beslutar om reglerna ska vara tillämpliga i varje individuellt fall med utgångspunkt från individuella förhållanden. Eftersom varken arbetsgivare eller arbetstagare med säkerhet kan räkna med skattelättnaden i samband med att en anställning i Sverige övervägs kan det ifrågasättas om syftet med de nuvarande reglerna har uppnåtts.

Vi är av den fasta övertygelsen att företag lokaliserade i Sverige behöver kunna attrahera kompetent personal från andra länder för att vara konkurrenskraftiga. Det finns därför goda skäl se över expertskatten.

Reglerna måste bli enklare och mer förutsägbara. Byråkratin måste minska och beslutsprocessen snabbas upp. En möjlig väg är att efter mönster av t ex det danska systemet skapa ett smidigare system med mer större förutsebarhet. I Danmark anses personer med en lön över en viss nivå vara nyckelpersoner och är därmed berättigade till den nedsättning som den danska exportskatten innebär. Den danska modellen kan tjäna som förebild vad gäller smidighet och att minska byråkratin. Därmed inte sagt att Sverige ska kopiera modellen vad gäller den specifika lönenivån eller personkrets som omfattas. Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt föreslår därför att expertskatten ses över i syfte att förenkla den.